

Prokletstvo revščine za otroke v sedanji izkoriščevalni družbi

Mlada deklica odloži prstovojno v smrt, ker ni mogla dokončati študij.

Chicago, Ill. — John Caterello je živel še pet mesecev nazaj v malem rudarskem selu v Oklahomi. Bil je zavezan rudar. Dolgo časa se je boril proti vsem neprilicam, dokler ni bil prisiljen zaradi revščine se preseliti v Chicago. Caterello je bil osem 16-letno izredno nadarjeno Margareto Galto. Njena nadarjenost je segala tako daleč, da je obdržala rudarstvo, predavala o gospodarskih vprašanjih, ko je bila stara šestnajst let. Margareta je bila ukašljiva. Dopolnila je hotela svoje študije na univerzi. Ko se je njen oče preselil s celotno družino v Chicago, je mislila, da se izpolni njena želja. Prišel je v Chicago je kmalu prenehal, da siromak ostane siromak in da bo treba še veliko let dela in truda, da pojde na univerzo. Dobil je delo kot stenotipistka. Pomagati je morala k prehranjevanju družine, ker je bila družina ravna in očim ni zaslužil toliko, da bi prehranil svoje družino. Želja Margarete je pa bila študirati in se učiti. Ko so druga dekleta njene starosti, ki so bile boljše gospodarsko sutišane, šla na ples ali

v kinogledališče, je Margareta doma sedela k knjigam in se učila, da poveča svoje znanje. Poražila je kmalu, ako svoje znanje še tako obogati, da bo tudi v Ameriki ostala na najnižjem klinu družbene lestvice. Treba je iti na univerzo, ako hoče kaj doseči. Imeti mora spravevala. Koliko časa je Margareta bdela in se učila in študirala? Skrbno je zapirala vsa vrata, ki so iz kuhinje vodila v druge prostore.

Zjutraj je bila njena mati prva na nogah, da skuha zajutrek. S silo je morala odpreti vrata v kuhinjo. Njena hči je ležala s knjigo v roki na tleh. Zadišalo je močno po plinu. Pogledala je in pronašla, da so bili pri plinskem štedilniku trije petelinčki do kraja odprti.

Tako pada v prerani grob ukašljiva proletarica mladina v sedanjem kapitalističnem gospodarskem sistemu, medtem ko bogati bebačati otroci, o katerih človeška družba ne bo imela nikdar nobenih koristi, žive v razkošju in potratu, vrheta jim pa še "učestot" s silo in denarjem vlijeva v glavo.

Rudarska stavka v Coloradu se širi

Velikomestni dnevniki je ne morejo samoljati, daniravno bi to radi storili. — Število zapreženih deputijev tudi narasta.

Denver, Colo. — Molk velikomestnega časopisa ni prav nič izdal glede rudarske stavke v tej državi. Stavka postoji in se širi. Da je to resnica, potrjuje dejstva. Okrajne oblasti morajo dovoliti vedno več denarja za najemanje šerifskih deputijev. Ako je treba najeti več deputijev, je to dokaz, da se število stavkajočih rudarjev množi. Coloradu Iron & Fuel kompanija je naznanila, da prosil na pomoč državno policijo. Tudi to je dokaz, da se stavka širi.

Organizacija I. W. W. se je odločila, da za vsako ceno vodi stavko mirno in dostojno, tako da ji kompanije ne bodo moge očitati, da se ona poslužuje nasilnih sredstev, ako pride do nemirov. Organizacija še vedno preišče stavkovne straže, ako nimajo orožja, preden odidejo izvrševati svoje dolžnosti. Tako postopanje ni premogovniškim kompanijam prav nič všeč, ker ohi, ki vodijo glavni stavkovni stah lahko prišedejo, da so stavkovne straže šle izvrševati svoje dolžnosti neoborožene. Ako bi glavni stavkovni stan ne bil tako previden, bi mogoče že prišlo do nemirov, ki so jih pripravljali v vakcas kompanijski najemniki.

Zelencarji zahtevajo vilo morda

Prizade se vsa proga zapadno od reke Mississippi.

Cleveland, O. — Bratovščina železniških vlakovoprometnih namencev je 1. novembra predložila zahtevo za povlačenje morda na vseh progah zapadno od reke Mississippi. Zelencarji zahtevajo en dolar dnevnega povlačenja ali okrog 19 odstotkov več. Družbe morajo odgovoriti v tridesetih dneh.

Francoska onenila

London, 1. nov. — Alijančna pogodba med Francijo in Jugoslavijo bo podpisana te dni. To je zadnji pakt v verigi alijance, ki jo je Francija skovala okoli Nemčije in Italije in za blokiranje svetov. Alijanca pod vodstvom Francije vključuje Belgijo, Poljsko, Rumunijo, Čehoslovakijo in Jugoslavijo. Vsi separatni pakti teh dežel s Francijo slone na "vzajemni zaščiti."

Zagrebjena vas zgubljena indijanskega plemena najdena.

Washington, D. C., 1. nov. — Pleme dolgovlavih Indijancev, ki je izginilo morda 2000 let nje, kot je Kolumb odplul iz Španske, da najde novo pot v Indijo in je pri tem odkril Ameriko, katero je položilo temelj bogati puebski kulturi fugožupada, je bilo odkrito pretečen teden po Smithsoniani arheološki ekspediciji, ki se je pravkar vrnila iz Nove Mehike. Ekspedicijska je odkrila prvo popolno vas izgubljenega plemena v kanjonu Chaco.

Prebivalci te vasi so bili popolnoma drugo pleme kot Pueblo Indijanci, je dejal Frank H. Roberts, uradnik Ameriškega etnološkega biroja, ki je načeljal ekspedicijski.

Čikška opera.

Chicago. — Sezona čikaške opere bo otvorjena jutri (3. novembra) zvečer v Auditoriumu s "La Traviato", v kateri pojejo tri glavne zvezde: Claudia Muzio, Tito Schipa in Richard Bonelli.

RUDARJI SE POSLUŽUJEJO TISKA V STAVKI

V enem in istem listu oglašajo rudarji in podjetniki. — Rudaraki oglašajo pripravljajo se stavki, podjetniki pa iščejo stavkokasa.

Johnstown, Pa. — Stavkovni položaj na premogovnem polju centralne Pennsylvanije je resen. O resnosti tega položaja pripovedujejo oglašje rudarjev in dnevniki. V teh oglašjih svari organizirane rudarje, da delavci ne sprejmejo dela v premogovnikih, v katerih je stavka. Tako na pr. pravi eden izmed teh oglašev, da se šeli, da delavci ostanejo proč od Amburyja, ker rudarji stavkajo na zavojevanje jacksonvillake mende lastvice.

Teh listov se poslužujejo tudi premogovniški podjetniki za svoje oglašje. V teh oglašjih pripovedujejo, da potrebujejo rudniške delavce, ki so pri volji delati za letnico izza leta 1917, delavcem, ki so plačani na dan, pa šest dolarjev dnevne mese. Kdor se da zavitati od teh podjetniških oglašev in sprejme delo v premogovniku, v katerem so plačani od tona premoga po letnici izza leta 1917 in dnevna mezd po šest dolarjev, polnoma dobro vo, kar gre delat. Tak delavec se ne more lojgovarjati, da ni volja, da se del stavkokasti, ker pa svari rudarjev v ravno leto, letu, ve, da rudarji stavkajo in sprejmejo za ohraščevanje stavkokaste mende lastvice.

Čangtaolin spet v škripah. Se ena vlada v Kantonu.

Sangaj, 1. nov. — Kitajski vojni tašer je še vedno zagonečen. Bojevanje na severu, v okolišču Pekinga, se spet obrača proti diktatorju Čangtaolinu. Sanaiške čete so pobile Pekingčane pri Čočau, 50 milj južno od Pekinga, medtem ko druge šanskiške čete v "civilnih oblekah" operirajo in nagajajo diktatorju tik pod obzidjem krogokrog glavnega mesta. Čangtaolin postaja desperaten in eksekucije revolucionarnih dijakov in profesorjev so na dnevnem redu.

Bojevanje na centralni fronti med frakcijami iz Hankova in Nankanga se nadaljuje v presledkih. V Kantonu se je pojavila nova — že tretja — kuomintangska vlada. Organizirali so jo prvotni kuomintangovci in ožji pristabi pokojnega dr. Sunjatsena, ki pravijo, da sta Hankov in Nanking izdala načela kitajske revolucije.

CUENO, CUENO, DA, ZARES CUENO!

Socialistični časnikarji ne smejo v Moskvo.

Mexico City, 1. nov. — Tukaj poročajo, da novi ameriški poslanik Morrow predloži mehiški vladi osnovo nove pogodbe prijateljstva med Mehiko in Združenimi državami.

Smrtna neizgoda člana.

Pueblo, Colo. — Anton Ivanšek, član SNPJ, se je dne 26. oktobra prevrnil s avtom in je naslednjega dne umrl v tujakanski bolnišnici ob 6. uri zvečer. Pogreb se je vršil dne 31. oktobra v Pueblo, Colo. — Pobita je njegova soproga, članica društva št. 299, toda bo okrevala.

Episkopalec za pivo in vino.

New York. — Temperančno društvo narodne episkopalne cerkve v Ameriki se je izreklo za revizijo prohibicijskega zakona in legaliziranje lahkega piva in vina. 2500 episkopalnih duhovnov je glasovalo proti sedanji prohibiciji.

Zadnje sredstvo parobrodskih interesov

To pokazuje kako važne amatrjo podjetniki sodnijske prepovedi v industrijskih sporih.

New Orleans, La. — Ni je skoraj stavke, v kateri bi se podjetniki ne poslužili sodnijske prepovedi, kadar so se zakleli, da morajo zmagati za vsako ceno. Razlika je ta, da se podjetniki praje obračali bolj pogosto na državna sodišča, zdaj se pa obračajo na svesna. Tako se storili tukajšnji parobrodni interes, da razbijsjo stavko zamorskih pristaniških delavcev. Ko se je reševala peticijska za sodnijsko prepoved pred sodnikom Burnsem, ni organizacija pristaniških delavcev ugovarjala.

Te v zadnjem času se množe sodnijske prepovedi, ki jih izdajajo svesni sodniki ob času industrijskih sporov, pokazuje, da je nastala potreba, da pride na rangovor v kongresu sodnijske prepovedi ob času industrijskih sporov, ker se te prepovedi izdajajo skoraj je proti delavcem. To pomeni, da Claytonov zakon potrebuje prenovitve. Ta prenovna zakona pa ne sme biti ohišena, ampak zakon se mora tako postiriti, da jasno in razumljivo pove, da se ne smejo izdajati sodnijske prepovedi ob času industrijskih sporov.

Sodnijske prepovedi, ki prepovedujejo stavkajočim delavcem razpustljati stavkovne straže ob času stavke so pravi ameriški unikum. Takih sodnijskih prepovedi Evropa ne pozna.

Dobrotivni odbori

New York. — Letošnji dobrotivni odbor, ki bo skrbel za miloščno raznim dobrodenim ustanovam, po deželi, je sestavljen iz sledečih krajev:

Charles M. Schwab, kralj jekla; John D. Ryan, kralj bakra; Charles A. Whelan, kralj tobaka; Otto H. Kahn, kralj denarja in James J. Tunney, kralj pestil.

CUENO, CUENO, DA, ZARES CUENO!

Socialistični časnikarji ne smejo v Moskvo.

Zeneva, Švica. (I. I.) 'Socialistična tiskovna služba v Berlinu, ki oskrbuje vse strankino časopise v Nemčiji s poročili, je vprašala pred leti rusko poslanstvo v Berlinu, da ji dovoli poslati v Rusijo poročevalce. Odgovoril, ki so došli, so bili umikajoči. Na to je stvar zapala. Ali socialistična tiskovna služba ni odneha. Pred kratkem je vpraša, kaj je z rešitvijo njenega pravljanja glede poročevalca. Prejela je odgovor od ruskega poslanika, da je ljudski komisar za zunanje zadeve odklonil dovoljenje za poročevalca socialističnega tiska.

CUENO, CUENO, DA, ZARES CUENO!

Socialistični časnikarji ne smejo v Moskvo.

Zeneva, Švica. (I. I.) 'Socialistična tiskovna služba v Berlinu, ki oskrbuje vse strankino časopise v Nemčiji s poročili, je vprašala pred leti rusko poslanstvo v Berlinu, da ji dovoli poslati v Rusijo poročevalce. Odgovoril, ki so došli, so bili umikajoči. Na to je stvar zapala. Ali socialistična tiskovna služba ni odneha. Pred kratkem je vpraša, kaj je z rešitvijo njenega pravljanja glede poročevalca. Prejela je odgovor od ruskega poslanika, da je ljudski komisar za zunanje zadeve odklonil dovoljenje za poročevalca socialističnega tiska.

CUENO, CUENO, DA, ZARES CUENO!

Socialistični časnikarji ne smejo v Moskvo.

Zeneva, Švica. (I. I.) 'Socialistična tiskovna služba v Berlinu, ki oskrbuje vse strankino časopise v Nemčiji s poročili, je vprašala pred leti rusko poslanstvo v Berlinu, da ji dovoli poslati v Rusijo poročevalce. Odgovoril, ki so došli, so bili umikajoči. Na to je stvar zapala. Ali socialistična tiskovna služba ni odneha. Pred kratkem je vpraša, kaj je z rešitvijo njenega pravljanja glede poročevalca. Prejela je odgovor od ruskega poslanika, da je ljudski komisar za zunanje zadeve odklonil dovoljenje za poročevalca socialističnega tiska.

CUENO, CUENO, DA, ZARES CUENO!

Socialistični časnikarji ne smejo v Moskvo.

PAPEŠTVO IN FAŠIZEM V ITALIJI

V začetku sta se papeštvo in fašizem vodila drugače pod pasduho. — Ampak sedaj? — Fašistovska kriza se bliža. — Pa cerkev tudi ne stoji na trdnih nogah.

Zeneva, Švica. (I. I.) — Kakšno razmerje sedaj postoji med rimskim papeštvom in fašizmom? Nekdo izmed naših prijateljev, ki živi v Italiji in pozna dobro njene razmere, poroča o tem razmerju tako obširno, da se ne more priobčiti v celoti, ker bi zavzelo preveč prostora in zategadelj je bilo njegovo poročilo omejeno na najvažnejše.

V začetku sta papeštvo in fašizem živela v sporazumu. Da se sporazum udrži, je Vatikan natakil don Starusta in njegovo ljudsko stranko, Zmenil in brigal se ni za nasilstva, ki so jih izvršili fašisti na duhovnih in cerkvah. Fašizem je pa na drugi strani odgovoril, da italijanska država prizna le eno vero in ta je rimski katoliški. Tako se je fašizem priljubil v zgoraj vstikanskih krogih, dastavno je papešev tajnik Gaspari vse opazoval s sumljivimi očmi. Prokurator Jesuitov je vpostavljal tase in sporazumno so delali zakona, ki potisnajo Italijo sopot nazaj v srednji vek.

To se je godilo ob času najbolj divjih Mussoliniovih sanj. Mussolini je takrat sebe smatral za naslednika I. Novega in ga je imel za svojega naslednika. bil skoraj favoljen papežem pri sadnjem konklavu, se je kaaneje pridružil tajniku Gaspariju, ki je bil sda vesel, da njegova opozicija proti Mussoliniju postaja močna.

Dogodki meseca novembra 1926 v zgornji Italiji niso prinašali samostanom ne škofom. Dne 20. decembra je napočil odlučni dan. Papež je namignil, da cerkev ne bo nikdar sprejela kakšne suverenitete od strani fašizma. Papeštvo je videlo prihajajočo krizo, ki se je še poostrevala in tako je uvaževalo, ako bi ne bilo pametno zopet udrtditi stike s fašizmom, da postanejo tako trdni, kot so bili, ko je bil fašizem na pohodu. Tak povratek se pa laglje želi, kot izvede. Ampak fašizem je po doben lončenemu maliku. Gospodarska kriza prihaja in razblinjuje v nč konkordat med papeštvom in cesarjem Benitom I. in silijo se še skoraj glasovi jeze. Papež pričakuje ofenzivo proti njemu samemu.

Razume se, da bi iz take zveze ne rodilo nič dobrega za italijansko ljudstvo. Star pregovor pravi: Podgane zapuste potaplajočo ladjo. Cerkev bi se nikdar ne dala ponižati, ako bi se smatrala za neenako, nikdar bi ne pričela spora s Mussolinijem, ako bi se njeni stebi ne majali. Cerkev več ne zmaguje. Brani-la bo vse, kar more ubraniti, ne bo pa prešla v ofenzivo. Ampak cerkev čaka na Mussolinijevo jezo, da lahko izreče, da se ne čuti več varno v Italiji in tako izzove mednarodno izravnavo rimskega vprašanja.

Tu prijatelj neha s svojim poročilom. Ampak naš komentar je ta, da je neverjetno, da bi Mussolini skušal utrditi svojo slabo pozicijo s velikom sporom s cerkvijo. Kaj takega bi mogoče Mussolini storil, ako bi imel zadnje karto v rokah. On je zadosti cinčen, da kaj takega izvrši, ali pri tem bi ne našel nič drugega kot svoj Sedan za sanje, ki jih je sanjal o svojem cesarstvu, cerkev pa v tem sporu ne bo našla rešitve rimskega vprašanja. Časi se izpreminjajo.

CUENO, CUENO, DA, ZARES CUENO!

Socialistični časnikarji ne smejo v Moskvo.

Socialistični časnikarji ne smejo v Moskvo.

Coloradski rudarji umakali piketo

Sprejeli so governerjev ultimatum, toda stavko bodo nadaljevali s vsami postavnimi aliami.

Walsenburg, Colo., 1. nov. — Stavkajoči rudarji v Coloradu so ustavili piketiranje kakor zahtevali adjut. general Newlon v imenu governerja Adamesa. Roger Franceson, glavni vodja unije I. W. W. v Združenih državah, je snoti informiral rudarje, da je na konferenci s gen. Newlonom sprejel governerjev ultimatum.

"Stavkovnih straž ne bo več, ampak stavka se bo nadaljevala s vsami postavnimi aliami, ki so nam na razpolago," je izjavil Franceson.

Franceson je tudi poročal, da se je razgovarjal s governerjem po telefonu in governer mu je dejal, da svoboda govora in aborovanja rudarjev ne bo ovrana. V vsakem kraju, kjer je polta, imajo stavkarji pravico aborovati in govoriti kolikor hočejo.

Franceson je tudi alpiral na governerja, naj pomaga k izpuščanju aritiranih rudarjev, ki so v zaporih radi piketiranja. Organizacija bi rada izposlovala izpuštitev vseh stavkarjev, razen onega, ki pojde pred sodišče za preizkušnjo novega zakona, na podlagi katerega so bili rudarji vršeni v zapor. Toda governer je odkrel pomoč.

Sovjetski sodenja pri razveščevanju

Zeneva, 1. nv. — Sovjetska vlada je objavila liste narodov, da se ne bi vrgli vsoga beloruskinega

no konferenco, ki ali ima vršiti enkrat prihodnje leto. Sovjeti so doleži odklanjali sodenjanje. Lignil krog posravlja to korak sovjetske vlade.

IZKORISČEVANJE NABIRALCEV MAHA V LOUISIANI.

Plačajo jim štiri cente in pol od funta. — Delati morajo od zore do mraka.

Thibodaux, La. — V Evropi so stare šenice nabirale sdravilna selišča po gospodih in travnikih, ker je bilo to delo najslabše plačano. Tudi oni, ki so pred Božičem hodili v šume nabirati mah, niso bili dobro plačani. To je bil vzrok, da se s takih delom niso preživljali krepki delavci, ampak so delo opravliali otroci in taki, ki niso bili zaradi enega ali drugega vzroka sposobni opravljati drugega dela.

Tukaj je stvar drugača. Bogata Pullman kompanija kupeje mah, ki raste v pokrajinah, ki so letos stale pod vodo zaradi velike govodnji. Ta mah plačuje kompanija funt po štiri cente in pol. Krepek delavec, ako dela od jutranjega svita pa do temne noči, nabere sto funtov mahu.

Industrije v teh krajih ni. In tako ne odhajajo nabirati mah le krepki delavci, temveč ga nabirajo po cele družine, da se za silo in "akromno prežive, kajti tukajšnji ljudje morajo plačevati življenjske potrebščine po ravno tistih cenah, kakor ljudje, ki žive kje drugje.

Tudi v Ameriki je veliko takega siromastva, kot je v starem kraju. Ako ga ne poznajo ljudje, ki žive v krajih, v katerih je razvita industrija, ga ne poznajo oni, ki nimajo dobro obdelanih in velikih farm in šive tam, kjer ni industrije. Američka je pač velika.

Katoliški duhovni ne smejo plesati.

Baltimore. — Tukajšnji katoliški nadškof Michael J. Curley je prepovedal tujnikom svoje nadškofije prirejati ples in se udeleževati plesov.

Mussolini odlovi tri ministre

Volpi odnese odgovornost za pomolom finančne politike.

Rim, 1. nov. — V Mussolinijevem kabinetu prihaja velika izprememba. Trije ministri in štirje podministri bodo vršeni na cesto, kakor se glasi fašistovska govorica. Ministri, katere čaka politični noč, so: Volpi, finančni minister, Beluzzo, minister narodne ekonomije in Giurlati, minister za javna dela; pomožni ministri pa so: general Cavallero, Balbo in Grandi.

Grof Volpi, ki je izvajal Mussolinijev finančni program, ki se je pa izjalovil na cel črti, mora zdaj iti in odnesti odgovornost za finančno polomijo. Volpi tudi odnese odij, da je v teku svoje ministrske službe postal drugi najbogatejši človek v Italiji. Mussolini namerava prevzeti sam ministrsko službo (nakar bo imel celih osem ministrskih služb!) in pomagal mu bo odbor bankirjev.

POBIJANJE NIKARAGVINCANOV.

Managua, Nikaragva, 1. nov. Ameriški mornarični pešci so 27. oktobra napadli četo oboroženih domačinov in jih pet ubili. Boj je trajal tri ure. Imed Američanov ni bilo nihče ubit. Kratko uradno poročilo se glasi, da so Američani ubili pet "banditov".

Ubogi Irči!

Dublin, 1. nov. — Sledede sliko, ki kaže, kako je irski kmet v življenju in smrti odvisen od vsake svete, je narisal te dni zdravstveni uradnik v Carrick-on-Shannon v svojem poročilu: Kadar irski kmet umrje, ga umijejo z angleško šafjo, obrijejo z nemoško britvijo, oblečejo v srajco iz Manchestra, v roke mu položijo razpelo in ročni venec iz Italije, njegova krta je iz norveške smrkovine in okrašana s kornikišim ali nemškimi niklom, v grob ga polože na vrh iz Indije in končno ga zagrebejo s kanadsko lopato.

Rumunski diktator godižni izročilo

Zanimiva obravnava pred vojnim sodiščem.

Bukarešta, 1. nov. — Politična burja, ki je tulila v Rumuniji zadnji teden, je toliko odnehal, da je vlada omilila cenzuro. Po vsej deželi je mir. Včerajšnje vesti o revoluciji so bile brez vsake podlage. Dunaj, 1. nov. — Necenzurirana depeša iz Bukarešte se glasi, da razprava pred vojnim sodiščem proti bivšemu pomožnemu finančnemu ministru Manolescuju, ki je bil pred enim tednom aretiran na meji, ko je prinesel pisma in proklamacije eks-kronprinca, bo zelo zanimiva. Manolescu zahteva kraljičo Marfio in Karola za svoj priči. Proces bo faktično naperjen proti Karolu.

Zalivanje mezde v Furitaniji

Boston, Masa. — Tekstilni baroni pri Appleton kompaniji so 1. novembra znali mezd za deset odstotkov; 1400 delavcev je prizadetih v Lowellu. Druga kompanija, Pepperell Manufacturing Co., ki ima svoje tekstilne tovarne v Massachusettsu, je sklenila preseliti eno svoje tovarno iz Lowellja v Anderson, Mis.

Turški policaji ne smejo imeti brade.

Carigrad, 1. nov. — Prefekt carigradske policije je odredil, da ne sme več noben policaj imeti brade ne brk. Vsi se morajo briti. Zaro aga, starosta policije v Carigradu, ki je sto let star in se ponaša z gosto sivo brado, se je prvi upri tej odredbi.

Grčija pleti radikalne liste.

Atene, 1. nov. — Grška vlada je valed nedeljskega atentata na predsednika Kondouriotisa na vedla ostro cenzuro na vse radikalne liste. Policijska sumi, da je bil atentator komunist. Predsednik, ki je dobil kroglo v glavo, bo menda okrevl.

Društvo "Delavec"

št. 8 S.N.P.J.

VSTOPNINA 50c ZA OSEBO

vabi vse rojake
v Chicagu in
okolici na

PLESNO VESELICO

IN K IGRI

"POROČNA NOČ"

v nedeljo 6. novembra 1927

V HRVATSKEM DOMU

86. east in Commercial ulica, W. Chicago, Illinois

Začetek točno ob 8. uri popoldne

Igra Alkačih orkestra, dobra in točna postrežba vsem.

K veliki udeležbi vabi ODBOR.

Čikaški shod S.N.P.J. in
polemika o "pogoji"

Chicago, Ill.—Torej vendar! V "Prosveti" z dne 26. oktobra mi odgovarja brat Matthew J. Turk na poročilo v glasilu dne 19. oktobra. Zelo me veseli, da je to storil.

Ker me skuša spraviti v slabotno luč, češ, zakaj nisem sprejel pogojev društva št. 131, ki so mi bili poslani dan pred sejo društva št. 1, ako mi je res za debato, naj odgovarja tu objavljen korespondenca.

Br. M. J. Turk pravi, da je društvo "Francisco Ferrer" sklopilo "o vrhni rokavici" dne 7. oktobra. Jaz sem predlagal diskuzijski shod, oziroma debato, v dopisu, ki je bil objavljen dne 21. septembra. Obenem sem izdelal načrt, katerega sem predložil seji društva št. 1 dne 14. oktobra.

Br. Turk pravi, da je društvo št. 131 sklopilo o debati 7. oktobra. Od društvenega tajnika brata P. Bergerja sem prejel pismo 14. oktobra. Poštni pečat na kuverti ima datum 13. oktobra ob 10:30 zvečer. Pismo se glasi:

Chicago, Ill., 13. oktobra 1927.
Mr. Frank Zalta
Predsednik Nadzornega odbora SNPJ
Chicago, Ill.

Cenjeni sobrat—

Po sklopu seje društva "Francisco Ferrer" št. 131 SNPJ, katere se je vršila dne 7. okt. t. l., Ti namnanjam, da je naše društvo sprejelo vrhno rokavico in sicer pod sledečimi pogoji: Dvorana SNPJ; čas lahko sam določi (najbolje eno nedeljo, da bo večja udeležba k debati). Tema: (a) ALI JE POTREBNO ZA SNPJ, DA INVESTIRA \$50.000 V JUGOSLAVIJO PO 4%? (b) ALI JE ZA SNPJ KORISTNO, DA NALOŽI V JUGOSLAVIJO \$50.000 po 4%?

Debator za naše društvo je p. tisti "KI NAJBOLJ KRIČI," kot ga imenuješ v Prosveti s dne 21. sept. t. l. Blagovolji sporočiti podpisano ime in primerek ter natančno naznalo tiste osebe, ki najbolj "kriči," da ga v imenu društva povabimo na debato.

Nadalje nam sporoči imena in naznalo tistih ljudi, ki so imeli "ZLOGLASNE DEBATE," da tudi one povabimo na debato, da bo udeležba številnejša.

Priključite ugodnega odgovora, bilješim s srčastim pozdravom,
Paul Berger,
tajnik društva št. 131 SNPJ.

Kot razvidite, pismo ni vpludno, niti ni pisano tako, kakor da žele resne debate. Predlog "Slavije" je načrt, kateremu se poizna, da ga ni napisala jeza. Br. Berger po vprašuje v imenu društva to in ono na način, kakor da se kregamo v kakem lokalni pri omlazu. Tako ne gre in ne sme iti, če se nečemo pogrezniti v ostarjele osebnosti boje. Jaz se borim radi principov, ne radi osebnosti, in zagotavljam vsakega, da me ne spremljajo prav nikake mrtnjave.

Dne 18. oktobra, dan po seji društva št. 1 in po prejemu pisma od br. Bergerja, sem odgovoril sledeče:

Chicago, Ill., 15. oktobra 1927.
Paul Berger
tajnik društva št. 131 SNPJ
Chicago, Ill.

Cenjeni brat Paul Berger!

Vaše pismo z dne 13. oktobra prejel. Sedaj je še drugič, da želite od društva št. 131 razjasniti na "gotove opazke v polemikah spisih, objavljenih v tem ali onem listu. To ni taktično, posebno ako se ne tiče društva kot takega, ne tega ne onega, in enkrat sem vam to še javno odgovoril. Prizadej posamezniku, ako se čutijo prizadetega, naj se sami obrnejo name, in pojasni jim bom vse kar želi, oziroma kolikor bo v moji moči.

Kot odgovor za aranžiranje skupnega shoda vam prilagam kopijo predloga, ki ga je sprejela seja društva "Slavija" št. 1 dne 14. oktobra.

V njem je podoben načrt, in tema, navedena v njem, ne pokriva samo tista, kar predlagate Vi, pač pa je definitivna. Vključuje vse, o čemur je potrebno da govorimo. Prosim društvo št. 131, da po prejetju o tem razpravi in se pridruži sodelovanju.

Zagotavljam vam, da ta predlog ni izmišljen s namenom komu osebno (Dolje na 4. strani).

POPRAVEK.

V zadnjem izkazu izplačil iz odškodninskega sklada je bilo izkazano, da je br. Peter Špehar, ki je dobil \$100.— operacijske odškodnine, član društva št. 61 v Gilbertu, Minn., pravilno pa je, da je član društva št. 69 v Evelethu, Minn.

Blak Novak, gl. tajnik.

Dr. John J. Zaverinik

PHYSICIAN & SURGEON

3724 W. 24th St., Ridgeway

Block Building

Telefon: Crawford 2212, 2213

ORDINACIJSKE URNE

Ob delavnikih od 2. do 4. ure, izvenredni št. 1. dan v tistih dneh, ko se ne deluje. Ob nedeljah po dogovoru.

Telefon na domu: Lawndale 6707

CHICAGO, ILL.

ZAHVALA.

Na tem mestu izrekam iskreno zahvalo vsem, ki so darovali v pomoč in podporo Juri Reliču za v staro domovino in sicer sledečim: Društvo št. 244 S. N. P. J. iz Kaylor, Pa., \$5.00 in Eli Relič \$5.00. Po \$1.00 so darovali sledeči: Janko Haralovich, Jos. Cernjar, Jerko Klepo, Ivan Ivakovich, John Ribek, Tony Gerček, John Hribar, Valetti Kovačič, Mijo Hojan, Tony Stimač, D. Aureli, in Franjo Pavlovich. Po 50c so darovali: Tony Sanič, Tony Kusmič, Frank Vlah, Thom To, Franciška Kikela, Mirko Širič, Jure Jovič, Ignac Cvetko, Gjem Holero, P. Bri, Angel Doleno, John Stimač, Anton Vlah, Fr. Mahorovich, T. B. Colell, John Stojkovich in Nik Stojkovich. Po 25c so darovali sledeči: Mile Buretič, Tony Bleu, C. Sah, Alfano Masci, Angelo Nardis, Ben Andreassi, Domenico Gellono, Demitrio Vlah, Beradi Nardis, M. S., in Mato Penes. Torej gornje svote so se nabrale med sobratimi in rojaki v pomoč, kot omenjeno, za Juri Reliču v staro domovino in jaz izrekam vsem skupaj najlepša hvala. Ta denar, skupno svote \$32.50, sem odposlal v stari kraj in imam potrjeno zato. Nabratelja tega denarja sva bila John Haralovich in Eli Relič, R. F. D. 2, Box 19, East Brady, Pa.

—(Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnim srcem namnanjam sorodnikom, znancem in prijateljem širšim Amerike tužno vest, da je neizprosnna smrt pretrgala nit življenja moji soprog.

ANTONIJI SLANOVICH
(roj. Jerovšek)

Umrli je po dolgi in mučni bolezni 14. oktobra 1927 in pogreb se je vršil 16. okt. t. l. in sicer po civilnem obredu na pokopališču Oak Spring v Canonsburg, Pa. Pokojnica je bila članica dr. "Bratska Sloga" št. 149 J. S. K. J., katero ji je poklonilo krasni venec v zadnji poizdrav. Iskrena hvala članom in članicam, ki so jo obiskali ob mrtniškem odru in vsem, ki so jo spremlili k zadnjemu počitku. Srčna hvala posameznikom in družinam, ki so se pogreba udeležili s svojimi avtomobili. Lepa hvala za krasne vence in cvetlice, katere ste položili na krsto moje drage pokojne soproge v blagi spomin. Posebno se zahvalim mojemu bratu Alojziju in njegovi soprogi za krasni venec in za vse druge naklonjenosti. Najlepša hvala pevskemu zboru "Ilirija," ki so ji zapeli žalostinko v zadnji poizdrav. Še enkrat moja iskrena hvala vsem skupaj. Tebi, draga žena moja, pa želim, počivaj v miru in lahka naj Ti bude ameriška zemlja.

Zaljubljeni soprog Anton Slanovich, Strabane, Pa.

Naznanilo delničarjem

Slov. nar. doma v Wankeganu, Ill. V nedeljo dne 6. novembra 1927 se vrši izvanredna delniška seja delničarjev S. N. Doma, katere je sklicana, radi neso-glasja med delničarji radi postavnih sklepov odbora. Ker se gre za dobrobit vsem delničarjem in za splošno korist S. N. Doma, se vas torej uljudno naproša in obvešča, da se te seja zagotovo udeležite val, ter vkrenete vse kar vam mogoče najboljše.

Seja se začne ob 8. uri zjutraj. Torej še enkrat val na sejo!

Za S. N. D. in odbor — M. C. Warbek, tajnik. (Adv.)

SLOVENSKA KUHARICA

Želi dobiti službo pri Slovencih ali Nemcih in sicer v restavraciji. Za pojasnila oglašite se na: 1333 National Ave., Milwaukee, Wis. Tel. Orc. 3967.—(Adv.)

ZAHVALA.

Podpisana se iskreno zahvaljuje vsem, ki so nama priredili "Surprise Party", ter naju presenečili dne 25. oktobra 1927 v S. N. P. J. dvorani in podarili krasno darilo, ki naju je iznenadilo. Hvala damam, ki so preskrbele izvrsten prigrizek in moškim za prijazno dobro kapljico. Resnično sva bila iznenađena pri nastopu pev zbor "Sava". Torej lepa hvala pevcem in pevkam kakor tudi pevovodju. Posebno hvala gospej Molek in gospej Novak, ki sta tako dobro poskrbeli vse, kar je naju zelo presenetilo. Torej iskrena hvala vsem, ki so prisostovali in vsem, ki so bili podpisani na voščenem listu, ostanete nam v spominu. S prijateljskim pozdravom, Andrew in Anna Miško, Chicago, Ill. (Adv.)

Za božično praznike
Skupno potovanje

v stari kraj za božič priredi naša banka 10. DECEMBRA na najmodernejšem in najhitrejšem francoskem parniku ILE DE FRANCE. Potnike tega potovanja bo spremljal prav do Ljubljane naš dolgoletni in izkušeni g. Avgust Kolander, ki bo skrbel za vse mogoče udobnosti na celi poti.

Nudi se torej vsakemu rojaku najugodnejša prilika. Prijavite se čim prej in nam pišite po nadaljna pojasnila.

Pošiljanje denarja

Oni rojaki, ki ne bodo šli v stari kraj, se bodo spomnili svojcev v starem kraju za božič s denarnim darom, kakor je to stara ameriška navada. Pošiljatelj denarja naj ne pozablja, da naša banka znesljivo in hitro izplačuje denarne pošiljke v starem kraju potem lastnih zvez.

Dalje ne pozabite

- 1) da mi prodajamo šifkarte tudi za vse druge linije in parnike in da lahko odpotujete "skoni naš" katerikoli teden hočete,
- 2) da naša banka sprejema denarne vloge na bančne knjižice ter jih obrestuje po 4%,
- 3) da dobivljamo denar in stavega kraja,
- 4) da posredujemo pri dobavi oseb iz starega kraja ter izdelujemo tozadevne listine,
- 5) da izdelujemo pooblastila izjave, prošnje in druge notarske listine.

Slovenska banka

ZAKRAJŠEK & OŠARK

455 West 42nd Street,

NEW YORK, N. Y.

Agitacije za "Prosveto"!

OGLAS.

Rojakom v La Salle, Peru in Oglesby, Ill., se priporočam, da kadar potrebujete zavarovalnico (Fire Insurance) na vaših poslopijih, pohištvi, avtomobilih, t. l. d. oglašite se pri meni. Nobenega vzroka ni, zakaj bi iskali zavarovalnico pri drugih narodnostih. Za točno in zanesljivo postrežbo vam jamči vaš rojak.

JOHN NOVAK.

206—3rd Street, La Salle, Ill.

DR. A. FURLAN.

slovenski

ZOBOZDRAVNIK

Urad: 3341 W. 26th Street

Chicago, Ill.

Uradne ure:

9-12 A. M.—1-6 in 7-9 P. M.

Ob sredah samo 9-12 A. M.

Telefon Crawford 2893

FARMA NA PRODAJ.

Proda se 120 akrov dobra farma in prav po nizki ceni, je le 1 miljo od mesta in je prav poleg jezera (laka). Vzrok prodaje je, ker sem sam. Več se izve pri lastniku: Alfred Milakar, Lydon Station, Wis. — (Adv.)

RAD BI IZVEDEL.

kje se nahaja rojak Frank Miš, doma neke blizu Kamnika pri Ljubljani; potovala sva skupaj v Ameriko s parnikom Martha Washington iz Trsta in sicer dne 22. marca 1927, v New York smo prišli 7. aprila 1927, naka smo šli vsak svojo pot. On je šel k bratu v Cleveland, O. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegov točen naslov, naj mi to piše, zakar bom zelo hvaležen, ako bo pa on sam to čital, prosim, naj se takoj javi meni, poročati mu imam nekaj zelo važnega iz starega kraja. John Strgar, 724 N. Warman Ave., Indianapolis, Ind.—(Adv.)

Božično potovanje

V JUGOSLAVIJO V SPREMSTVU IZKUŠENIH SPREMLJEVALCEV. PRIDRUŽITE SE TUDI VI TEMU POTOVANJU, KER SE BODETE UGODNO POČUTILI V DRUŽBI ROJAKOV.

"MAJESTIC" odpluje 28. novembra v Cherbourg
"LEVIATHAN" odpluje 7. decembra v Cherbourg
"HAMBURG" odpluje 10. decembra v Hamburg
"ILE DE FRANCE" odpluje 10. decembra v Havre
"BERLIN" odpluje 10. decembra v Bremen

POMAGALI VAM BODEMO DOBITI POTREBNE LISTINE, ZAGOTOVITE SI PROSTOR IN ZAHTEVAJTE POJASNILA OD NAŠEGA PAROBRODNEGA ODELKA.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

OTTO KASPAR, predsednik.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PAROBRODNA AGENCIJA V CHICAGU.

Denarne pošiljke v

Jugoslavijo po naj-

ugodnejši ceni

Telefon: Central 5999

Na stan: Lawndale 6707

Richard J. Zaverinik

ODVETNIK

(Attorney-at-Law)

127 N. Dearborn St.

Soba 805. Chicago, Ill.

RAD BI IZVEDEL.

za mojega brata Jozef Surina, doma iz Šapjan, po domače Rosotov in občine Jelšane, Istria, Milaim, da se nahaja nekeje v Trinidad, Colo. Prosim čitate-lje tega lista, da ga opomnijo na ta oglaš. M. Surina, 960 N. Thornton st. Aberdeen, Wash.

ZDRAVLJENJE

BOLANIH NOG

Odprite rane, ulcane, napete lihe in ledne bolezen
se lahko zdravijo doma med vašim delom. Pišite po brezplačno knjižico "Kako zdraviti bolne noge." Opišite vaš slučaj bolezn.

A. C. Loepe Pharmacy,

1424 Green Bay Av., Milwaukee, Wis.

POZOR IGRALCI HARMONIK!

Ker smo si nabavili nove stroje v naši izdelovalnici harmonik, nam je tako sedaj mogoče znižati vse naše cene za harmonike itd. in sicer kakor sledi:

Trivrstne, trikrat uglašane harmonike, popred \$110, sedaj samo \$60.00
Mehove popred po \$15.00, sedaj samo 8.00
Uglašane harmonike popred \$15, sedaj samo 8.00

Vse naše dele jamčimo.

JOHN WEISS

Izdelovalec harmonik in trgovec s raznovrstnimi

godbenimi instrumenti

614 Seneca Avenue Brooklyn, N. Y.

PAUL KLUN

MUSIC STORE

5153 Butler St. — Pittsburgh, Pa.

Prva slovenska in hrvaška trgovina v Pittsburghu, Pa., s vsemi Columbi in O. K. ploščami, Q. R. piano rolati in novoga izdelka gramofoni ter radio aparati.

Ako si naročite več kot 5 plošč vam jih pošljem poštne prosto. Pišite po brezplačni venik.

Uljudno se vam priporoča vaš rojak Paul Klun.

VESTI IZ NASELBIN

Transakcija, kampanja in slavnost.

Detroit, Mich. — Mnogo je zanimanja za \$50,000, ki jih misli gospodarski odsek S. N. P. J. naložiti v Zadrudno banko v Ljubljani. Nasprotniki S. N. P. J. vpijejo na vso moč, češ gl. odbor S. N. P. J. je kar posilil dal Kristanu tisočake. Na žalost se najdejo člani, ki sekundirajo našim nasprotnikom. Priporočljivo je, da naši člani imajo več zaupanja v gl. odbor, ker naš gl. odbor je investiral že mnogo tisočakov in vsi ti tisočaki, oziroma okrog 2 milijona dolarjev, je investiral varno. Tudi teh \$50,000 ni naš gl. odbor vrnil proč. Prepričan sem, da se je gl. oz. gospodarski odbor dobro informiral o varnosti investiranja \$50,000.

Toliko o tem. Ker nisem finančni zvedenec, ne morem dati nobenega nasveta, kako bi se naš denar investiral. Kdor pa ve za kaj boljše, naj pa da svoj nasvet, namesto da bi samo kritiziral gl. odbor. Naj jasno pove, kam in kje se naj investira enotni denar, da bo bolj varen in dobičkonosen. Svoje sugestije naj pošlje gl. odboru in ta jih bo vzel v pretes na svoji seji.

Ker je zdaj v teku kampanja za pridobivanje novih članov, zato bi bilo dobro, da bi se članstvo zanimalo za to kampanjo. Prvič, ker napredek jednote je odvisen od naraščanja članstva, in drugič, ker S. N. P. J. je potrebna za vsakega delavca. Kdor misli, da je lahko brez društva in jednote, se moti, ker samo društva in jednota, v prvi vrsti pa S. N. P. J., so nam v pomoč v slučaju bolezni, nesreče in smrti. Za slučaj bom navedel sledeče: Znano nam je, da imajo vse večje tovarne hekalšen "insurenc" za svoje delavce. Tak "insurenc" postoji tudi v Garyju, Ind., v tovarnah jekla in pleha. V eni od teh tovarnen je tudi delal moj pokojni brat Joseph. Nesreča je pa hotela, da je bil več mesecev bolan in končno je umrl 2. oktobra t. l. Imel je raka v glavi. Ali mislite, ko je bil bolan, da je tisti "insurenc" kaj akrel za njega? Ne! In ko je umrl ni bilo nikogar pri njemu in njegovi družini od tistega "insurence" da bi bili poskrbeli, da bo pokopan v redu. Tona člani društva št. 271 S. N. P. J. so pa bili tam v obilnem številu in nekateri so pustili svoje delo v tovarni, da so se udeležili pogreba. Drugi člani so pa dali svoje avtomobile zastoj. S tem so člani pokazali, da znajo ceniti svojega društvenega brata, za kar jim gre vsa čast. Torej tukaj imamo razliko med S. N. P. J. in kompanijami "insurence". S. N. P. J. mu je dajala podporo za časa bolezni, "insurenc" ni dal nič. S. N. P. J. bo izplačala posmrtnino njihovim dedičem, "insurenc" je ne bo. Sploh ne vem, zakaj se imenuje tak "insurenc" insurance. Torej na delo, bratje in sestre, za večjo in močnejšo S. N. P. J.

Ker sem že pri kampanji za pridobivanje novih članov, želim naznaniti detroitaki jugoslovanski javnosti, da naše društvo št. 121 S. N. P. J. s sodelovanjem društva "Young Americans" št. 564 S. N. P. J. priredi slavnost v počast 20-letnice sprejetja načelne izjave S. N. P. J. Slavnost bo na 18. decembra t. l. Program bo obširen, o čemer bom drugič poročal. Ker je treba za tako prireditve dosti delavcev in posebno ženskih moči, zato v imenu pripravljalnega odbora apeliram na članice našega društva, da se udeležijo seje dne 20. novembra, da se porazdeli delo za omenjeno prireditve.

Bratki pozdrav vsemu članstvu! — Ludvig Spolyar, član društva št. 121 S. N. P. J.

Sodelovanje društev in uspeh. Cleveland - Collinwood, O. — Dne 2. oktobra sta imela skupno veselico društvi "V boj" in "Struglerji" v Slovenskem delavskem domu. Udeležba je bila ogromna; obe dvorani sta bili polni. Največ je bilo mladine, kar gre zasluža "Struglerjem", ki so ta-

ko pridno agitirali in prodajali vstopnice.

Prihodnja veselica bo tudi, kakor je v načrtu, skupna obeh imenovanih društev; vršila se bo dne 25. decembra. — Radi boljše udeležbe na sejah, je društvo "V boj" sklenilo sledeče: Imena vseh članov bodo postavljena v malo skrinjico in iz te skrinjice se bo dvignilo po eno ime na vsaki seji. Ako bo dotični član, katerega ime bo slučajno dvignjeno, navzoč na seji, tedaj bo dobil darilo dva dolarja. Ako se bo v več bratih in sestrah to zgodilo, dobre vsi enaka darila. Ako člana, katerega ime bo dvignjeno, ne bo na seji, bo član na prihodnji seji, katerega ime bo dvignjeno, dobil štiri dolarje. To se bo ponavljalo in vsota se bo večala, dokler ne bo dvignjeno ime tistega člana ali članice, ki bo takrat tudi na seji.

Na veselici dne 2. oktobra je bilo dvignjeno ime brata podpredsednika in šlo se je za prvo nagrado — za pleten jopić (sweater), ki ga je daroval Anton Ogrin, trgovec v Slovenskem delavskem domu. Ker je Joe Franciškin prehitro zapustil veselico, ga bo sedaj mrz trasel celo zimo. Sweater je nato dobilo neko dekle. — Zato člani, prihajajte na sejo, da boste navzoči, ko bo vaše ime dvignjeno.

Sedaj, kakor že veste, je prista pristopnina k našim društvom. Ako kateri hoče pristopiti, pripeljite ga k našemu društvu. Društvo "Struglerjev" je tudi aktivno v pridobivanju novih članov. — Član.

Zabava v pomoč stavkarjem.

McKees Rocks, Pa. — Skupno zabavo v korist stavkajočim premogarnjem prirediti dne 12. novembra sledeča jugoslovanska podpornica društva: arbsko št. 1 Saveza slobode, hrvaško "Sv. Josipa in Matije" št. 126 HBZ, slovensko št. 210 SNPJ in odsek Mednarodne delavske obrane. Veselica se vrši v Srbakem domu, vogal Munson in Ella cest.

Rojaki delavci, to je prvič v zgodovini tega mesta, da bodo imenovana društva priredila skupno zabavo v tako plemeniti namen. To znači, da se tukajšnji Jugoslovani kakor tudi ostali delavci zavedajo svojo dolžnost in namram stavkajočim sotrpinom. Radi tega pa ste naprošeni vsi Jugoslovani in tudi drugi delavci, da se te veselice udeležite v obilnem številu. Iz okolice McKees Rocksa je tudi vabljen občinstvo na zabavo. Delavci, žrtvujte se na altar borbe rudarja.

Vsi na zabavo v pomoč rudarjem dne 12. novembra v omenjeno dvorano. Vstopnina za moške je 50c, za ženske pa 25c. Pričetek zabave točno ob 7. uri zvečer. — Geo. Vrček, tajnik skupnega odbora.

Našim lokalnim nasprotnikom.

New Waterford, C. B., Can. — Ze dalj časa se trudijo nasprotniki tukajšnje podružnice št. 558 S. N. P. J., da vzamejo društvenemu tajniku Hermanu Droboschu ugled in da ga s tem prisilijo, da bi odstopil kot tajnik društva.

Vsa zadeva bi me pravzaprav ne brigala toliko, če bi brezvestneži ne vtisali tudi mojega imena v te grde in zahrbitne intrige. In da je dovolj energičen, da vidi jasen cilj pred seboj — za tukajšnje podružnico in S. N. P. J. Vsem tistim, ki nasprotujejo društvu in tajniku od zunaj, povem danes enkrat za vselej, da jim absolutno prepovem, mene vtikati v njih intrige. Pred 4 meseci, ko sem prišel v New Waterford, sem postal član S. N. P. J. in ostati hočem vedno dober član iste; vsakdo pa naj ve, da se kupiti ne dam od nikogar! Kdor pa ni član S. N. P. J., naj o društvenih zadevah sploh molči! To si naj zapomni zunanji nasprotniki našega društva. — Frank Roner, član S. N. P. J.

Priporočilo brez nagrade.

Pueblo, Colo. — Slovenski narodni dom v Pueblu je stvar, ki je šela v znamenju začetne agitacije. Kakšne večje akcije še nismo podvzeli.

Z namenom, da se agitacija za dom poži, in da se ob enem ne guje prosvetno delo, je društvo "Orel" št. 21 S. N. P. J. ustanovilo poseben dramski odsek, kateri je imel to jesen že eno predstavo, namreč narodno igro "Stari Ilija". Eventuelni prebitek takih priredb je šel v poseben sklad za dom. Ampak samo to nam ga seveda ne bo zgradilo. Treba bo dobiti večja sredstva, in o virih, kako jih dobiti, bom pisal v tem dopisu.

Edina slovenska dvorana v Pueblu je na Grovu in je last društva sv. Jožefa KSKJ. Pred desetletji, ko je bila zgrajena, je bila dovolj prostorna, in takrat so rekli, da je celo prevelika.

Ko je v nji vprizorilo društvo Orel Molekovo dramo "Hrbtenica", je bila veliko premajhna. Potrebam naselbine niti od daleč ne odgovarja. V naselbini je tudi cerkvena dvorana, sta službi le verskim priredbam in plesom.

Slovenski dom v Pueblu bi moral torej biti poalopje s raznimi lokalni ter s prostorno dvorano z velikim odrom. To kajpada stane, in problem so finan-

V dramskem odseku "Orel" je predsednik John Klančar in Rose Radovich tajnica. Naloga tega odseka je gojiti dramatik, kot pove ime, in vzbujati z njo med ljudstvom tudi zanimanje za akcije, katere cilj je dom, kakršnega potrebujemo. Za agitacijo v prid doma pa je potreben širši odbor, kateremu bo načelavci ožji odbor ter izvrševali sklepe. V njemu bi bila, oziroma bi morala biti zastopana vsa društva, ki žele sodelovati.

Društvo "Orel" je že sprejelo tak zaključek in izvolilo zastopnike, katerih naloga je agitirati med drugimi društvami, da se pridružijo delu za slovensko dvorano. To delo naj bo v začetku predvsem v mejah priredb, dramskih in drugih, ko pa dospemo dovolj daleč, v finančah in drugače, bo pa treba seveda delati največ na pridobivanju gmočnih sredstev. Društvo Orel ima nekaj denarja še pripravljene za to stvar, a akcije samo ne bi izvedlo, razun če se bi vse članstvo navdušeno lotilo dela, a sodelovanjem drugih društev pa stvar ne bo nepremostljivo težka.

Led je torej prebit. Koliko nas je, ki smo pripravljeni lotiti se dela z vso resnostjo? Ali smo v interesu skupnosti pripravljeni izogibati se osebnostim in vsaki drugi stvari, ki razdvaja.

Razlogi, čemu potrebujemo svoj narodni dom, so različni. Prihodnje aprila bo dve leti, od kar smo ustanovili zadrudno prodajalno, ki lepo uspeva. Ta bi kot narodova ustanova imela svoje prostore v Narodnem domu in plačevala najemnino drugim ustanovi zadrudnega značaja. Sedaj plačuje \$100 mesečno najemnino. Za koncerte in igre potrebujemo boljše prostore kot jih imamo sedaj. To ni refleksija na dr. sv. Jožefa, kajti ono je investiralo v svojo dvorano precejšnjo vsoto in lansko leto jo je prenovilo, toda kot sem dejal, je za sedanje potrebe naselbine veliko premajhna in ob enem je last enega društva, torej nima splošnega značaja. Narodni dom bi imel svojo čitalnico, imel bi manjše dvorane za seje, zabavni prostor (club room), potrebne shrambe itd.

Sredstva, kje dobiti te? Nekaj od veselice, nekaj z raznimi tekmami, nekaj s kolektami in največ s podpisovanjem deležev. Neki član in ustanovitelj društva "Orel" je obljubil dati \$100, in ako obljubi izvrši, bo s tem ne le pomagal blagajno za \$100, ampak je tak prispevek tudi velike agitacijske vrednosti. Moralo pa bo biti precej takih, ki bodo dali po \$100, in vsakdo, ki mu je na tem, da stvar izvedemo, bo dal kolikor more.

Pozojila bi lahko dali rojaki, bodisi trgovci in drugi, proti primernim obrestim, kajti če jih imamo plačevati banki, čemu bi

jih ne našim vložnikom? Drugod dobre nakle. Dom bi jih plačeval ob iste višine kot bi jih plačeval banki za posojila.

Ime je tudi važno. Slovenski narodni dom itd. so imena, izmed katerih lahko izbiramo. Moje mnenje je, da bi bilo najbolj primerno ime "Ameriški jugoslovanski delavski dom". Res je dolgo in valed tega ne tako praktično kot kratko ime, toda odgovarjalo bi namenu in pomenu akcije.

Drug zavod, ki bi lahko pomagal do uresničenja te ideje, bi bila ustanovitev hranilnega, stavbinškega in posojilnega društva. Denar naših ljudi bi cirkuliral med njimi.

Ce uresničimo te načrte, bomo postali upoštevan faktor, naš ugled bo večji in a časoma bodo rekli: Slovenci v Pueblu so izobražen, delaven narod.

Društvo "Orel" je razpisalo tekmo za priporočila v prid Narodnega doma. Tistemu, ki spiše najboljša, je obljubilo nagrado. Moja morda niso najboljša, a navedel sem jih, ne da bi pričakoval nagrado. Meni je za stvar, in če kaj morem storiti zanjo, storim z veseljem. — John Stonich.

Društvo "V boj" v boju.

Collinwood - Cleveland, O. — Dobe se nekateri ljudje, ki se štejejo Slovence, pa kaj radi zabavljajo proti Slovenski narodni podporni jednoti in proti društvu "V boj" ter nagovarjajo rojake v ameriška društva, češ da so naša dražja ter da imajo velike naklade itd. Ako vam kdo kdaj podobnega reče, za vprašajte, komu je še njihovo "cheap" društvo izplačalo kakšno odškodnino, odpravnino, operacijo, ali če je kdaj podpiralo z assessmentom stavkarje, itd. Ali bi pri takih društvih lahko član, ki ni ob času plačal assessmenta, pristopil nazaj, če se je v tem času poškodoval? Menda ne. Lahko pa to stori pri Slovenski narodni napredni jednoti, ako ima varok kakaj ni plačal ob pravem času assessmenta.

Društvo "V boj" je plačalo dve odškodnini po 500 dolarjev pred kratkim, koliko operacij in odškodnin ter operacij, posebno članicam, je bilo še izplačanih pa mi ni znano, ko plašem ta dopis. Društvo ima člana na bolniški listi že od leta 1924, ki dobiva redno podporo. Dalje ima na bolniški listi še dve leti člana, ki tudi redno prejema podporo. Poleg tega pa še društvo zanj zalaga assessment. Ravno ta član je v enem letu od društva in nabrane med člani prejel nad 50 dolarjev podpore.

Društvo "V boj" je organizirano, da vrši delo usmiljenja in bratstva ter da pomaga bližnjemu, kadar je brat v resnici potreben podpore. Jednota pa ima tudi svoj list, s katerim vzgaja svoje članstvo. Kaj nam pa lahko pokažejo ti naši ameriški društvenci, ki niti svojih pravih ne znajo prečitati v angleščini. Če bi jih znali, bi vzeli v roke pravila SNPJ in njihova, pa bi kmalu spoznali, da plačujejo oni več kot pri našem društvu. Oni plačujejo samo za posmrtnino več, kot plačujejo člani S. N. P. J. No, ali to niso naklade, če se priredi veselica, pa ti reče boss: "Moraš kupiti. Vstopnice so po 50c, za banket pa \$1." To seveda niso naklade, ker to menda plača Bog.

Da ne bo preveč jeze na dopisnika radi teh vrstic, želim povedati še to: Društvo "V boj" je bilo napadano javno; to naj si zapomnijo tisti, ki se bodo zgražali nad temi vrsticami. Imenovali so naše društvo ničvredno, dasi je že mnogo dobrega storila v Collinwoodu — in podpore izplačalo več kot katero drugo angleško društvo. Zato člani S. N. P. J., vaša dolžnost je, da daste takim napadalcem pošten odgovor, ker jim tudi gre. Če pa to ne bo zadostovalo, pa še pridemo. — Kivandil.

iz Kansasa.

Socialistična stranka je podvzela korake, da se zopet utrdi v krajih, koder je bila močna pred vojno. Tudi Kansasa se probuja, kar kažejo razna poročila iz več krajev. Odločilni korak pa je storjen a tem, da je sklicana konferenca socialistič-

ne stranke v državi Kansas. Vrh se dne 13. novembra v City Halli v Pittsburghu, Kans. To je drugo nedeljo v novembru. Začetek ob 1. uri popoldne.

Kot govornik pride glavni tajnik soc. stranke sodr. Wm. H. Henry iz Chicaga kakor tudi več drugih govornikov. Shod je sklical tajnik državne organizacije sodrug Ross Magill iz Garnetta, Kansasa.

Potrebno je, da se tudi Slovenci udeležimo tega važnega shoda in tako pomagamo vsak po svoji moči do dobrega uspeha. — Anton Sular.

Prvi Slovenski dom v Kanadi.

New Waterford, Kanada. — Vsem članom in članicam Slovenske narodne podpore jednote želimo tukaj živeči Slovenci naznaniti, da smo pričeli dne 3. oktobra s graditvijo prvega Slovenskega doma v Kanadi.

Začetek je bil težak. Prvič zato, ker naša blagajna je bila takorekto prazna, drugič zato, ker se vedno in povsod najdejo gotovi elementi, ki radi nasprotujejo vsaki dobri ideji. Tako so se našli nasprotniki, ko smo ustanavljali naše društvo, in tako se je zgodilo sedaj, ko smo se pripravljali, da si postavimo Slovenski dom. Toda duh naprednosti je smagal! Zmagal bo tudi v bodoče, pa če se vse nasprotništvo postavi na glavo. Z gradbo doma gre hitro naprej, ker se je bati slabega vremena, da bi sidarji bili prisiljeni opustiti delo. Vse tako izgleda, da bomo imeli slavnostno otvoritev doma še nekako v sredi novembra.

Bratki pozdrav članstvu S. N. P. J. — Herman Drobosch.

Veselica društva "Stalwarts".

Kenosha, Wis. — Mlado, angleško poslujoče društvo "Stalwarts" št. 608 S. N. P. J. priredi dne 5. novembra veliko jesensko veselico ob 7. zvečer v Nemško-ameriškem domu na 52. cesti in 18. avenuji.

Uljudno vabimo vse fante in dekleta, moše in šene iz vse okolice, da se te veselice udeležijo. Zabave bo na tej veselici obilo za vse. Priprave od strani društvenih odbornikov so že v teku, da bo čim več veselja, ko se na omenjeni večer snidemo skupaj. Vstopnina je samo 50c. Na vsaki vatopnici bo številka. Tisti, ki bo tako srečen, da bo njegova številka imenovana, bo dobil krasno darilo.

Igral bo Paul Weissav orkester. Kakor ob drugih prilikah, bo tudi sedaj društvo "Stalwarts" prekrlelo izvrstno kapljico in tudi prigrizek bo okusen. Torej vsi na našo veselico dne 5. novembra! Tudi iz Chicaga, Waukegana in Milwaukeeja pričakujemo obilo udeležbe. — John E. Mauser.

Javna debata.

Seja chicaških društev SNPJ, katere se je vršila dne 27. oktobra za aranžiranje debate o posojilu \$50,000 Zadrudni banki v Ljubljani, je zaključila, da se ta javni shod članov SNPJ vrši dne 20. novembra, 1927, ob 2. uri popoldne v dvorani SNPJ.

Seja je odobrila predmet brata Franka Zaitza in M. J. Turka v principu, črtala pa je posamezne točke obeh. Dalje je bilo zaključeno, da debatirajo lahko štirje o istem predmetu, želi se pa, da debatirata vsaj dva. — Za pripravljalni odbor. — F. A. Vider.

Novo angleško poslujoče društvo.

Barberton, Ohio. — Naznanjam vsem staršem, ki imajo sinove in hčere, da jih pošljejo na ustanovno sejo, ki se bo vršila dne 6. novembra z namenom, da se ustanovi novo angleško poslujoče društvo S. N. P. J. Ustanovna seja se bo vršila ob 4. uri popoldne po seji društva "Triglav."

Starši, ne pozabite omenjenega datuma. Delajmo vsi skupno, da ustanovimo društvo, ki bo za našo mladino neprecenljive vrednosti. Dajmo mladini prilike, da se bo sama učila spoznavati pravi pomen Slovenske narodne podpore jednote. Pa tudi naša dolžnost je, da poučimo našo mladino o tej veliki podporni organizaciji, ki ima svoja društva po vsej Ameriki. In ko bo mladina spoznala, kaj smo jo u-

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 8. aprila 1904

Izhajep. 17. junija 1907 v dršavi Illinois

GLAVNI STAN 2877-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODBOR:

Podpredsednik Vincent Calkins; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 1, Box 102, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Blas Novak; tajnik bolniškega oddelka Lovrens Gradicki; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Joka Zvernik; upravitelj glasila Filip Godina; vrhovni nadzvalnik Dr. F. J. Korn, 4235 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GOSPODARSKI ODBOR:

Frank Romrak, podpredsednik, 936 E. 14th St., Cleveland, Ohio; Frank Alach, 2134 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jacob Supanich, 2827 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

John Gorhek, podpredsednik, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.; John Tobolski, Box 22, Strabano, Pa.; Tony Stragel, R. F. D. No. 1, Johnston City, Ill.; Frank Fedor, Box 61, Park Hill, Pa.; Anton Sular, Box 104, Green, Kans.

BOLNIŠKI ODBOR:

OSREDNJE OKROŽJE: Lovrens Gradicki, 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSEDOBNJE OKROŽJE: Joseph Zorke, R. F. D. 2, Box 114, West Newton, Pa.; Anton Abram, 1169 E. 78th St., Cleveland, Ohio.

KAPADNO OKROŽJE: Jacob Balch, R. F. D. 2, Box 25, Pittsburg, Kans.; Ignacij: Frank Klin, Box 555, Chisholm, Minn., at sev. asp.; John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadporni odbor:

Frank Baje, podpredsednik, 2529 W. 26th St., Chicago, Ill.; Lovdij Medvedek, 4425 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Albert Hroat, 525 So. Pierce St., Milwaukee, Wis.

Zdrnišveni odbor:

Frank Vidmar, podpredsednik, 2302 Augusta St., Chicago, Ill.; John Gila, 2426 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.; Peter Gubel, 2425 So. Broadway, Denver, Colo.

POBONI: Korupnina za glavnih odbornikov, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PIEMA, ki se naznačajo na psole gl. predsednika, so naslovi: Podpredsednik S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE SADRŽE BOLNIŠKE ODBORNE SE NASLOVI: Bolniški tajnik S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJAYE IN STVARI, ki so tiste gl. izvrševalnega odbora in jednote vabijo se naslovi: Tajništvo S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE SADRŽE V EVREI E BLAGAJNIRKINI POSILJ, se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse prireditve glede posiljanja v gl. izvrševalnem odboru so naj pošiljajo Frank Baje, predsednik nadpornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prireditvi na gl. posilni odsek so naj pošiljajo na naslov: John Gorhek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, nasnanila, ogledi, naročnina in sploh vse, kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA", 2827-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Čili, nam bo gotovo hvalečna. Torej pošljite vaše mladeniče in mladenke na to ustanovno sejo dne 6. novembra!

Tukaj je še precej članov S. N. P. J., ki so pred kratkim bili sprejeti iz mladinskega oddelka pri društvu "Triglav" v odraščeni oddelci. Ali pa vidimo te članice na naših sejah? Skoro bi rekli, da le malo kateri pride na sejo. Torej je potreba, da ima naša mladina svoje društvo, ki ga bo vodila v jesku, katerega bolj razume. Dalje se bo naša mladina bolj zanimala za društveno življenje, ker bo lahko imela svoje zabave. Poglejmo malo po drugih naselbinah, kako lepo naša mladina napreduje s svojimi društvami naše jednote.

Apeliram na vse tiste, kateri mislite na ustanovitev novega društva, da pridete zagotovo na ustanovno sejo dne 6. novembra. Na videnje! — John Jankovich, sklicatelj seje.

VESELICE

Kenmore, Ohio. — Članom društva "Pomočnik" št. 585 S. N. P. J. naznanjam, da je bilo sklenjeno na zadnji redni seji dne 23. oktobra, da društvo priredi veselico dne 5. novembra. Ker je to prva in mislim tudi zadnja veselica v tem letu, je dolžnost nas vseh, da se udeležimo polnostavilno. Prosim in vabljeni ste vsi: nikar ne izostanite od te veselice. Istakot so vabljeni rojaki iz vseh bližnjih naselbin, kakor iz Harbertona, Akrona in Macedara, da nas na ta dan obidejo v velikem številu. Ker nimamo tukaj prilčne dvorane, se bo vršila veselica v Akronu v Mike Pleskavici dvorani, North Cass avenue. To je tam, kjer ima svoje veselice društvo "Dolanec" št. 170.

Sedaj je vsakomur znano, kje se bo veselica vršila. Za suha grla in prazne želodec bo dobro preskrbljeno. Vstopnina je za moške 50c, za ženske 25c. Torej na videnje dne 5. novembra! — F. Kocjančič, tajnik.

Virginia, Minn. — Iz urada društva "Šmarinka" št. 328 S. N. P. J. — Naznanjam vsem članicam navedenega društva sklep mesečne seje, da bomo priredili plesno veselico dne 13. novembra. Začetek ob 7. uri zvečer v Marquette holl. Vstopnina za moške 50c, za ženske brez spremstva pa 25c. Vsaka članica mora kupiti eno vstopnico, če se udeležijo veselice ali ne, ker je desetletnica ustanovitve tega društva. Valed tega se naprej posim in vabim cenjene članice, da se udeležijo v polnem številu. Najlepše bi bilo, da, če je mogoče, pridemo vse skupaj, ker na seji je članstvo sklenilo, da vsaki članici se podari en lep mail a velikega pomena spomin za obhajanje 10-letnice. Vam ne bom nič povedala, kaj da je. Vsaka naj pride, pa bo se prepričala.

Članice, katere imate svoje otroke v Mladinskem oddelku, pripeljte jih s seboj; tudi njih ne smemo pozabiti, da se tudi mi s nami zabavamo in se bodo spominjali našega obhajanja 10-letnice.

Franklin, Kansas. — (Iz urada društva št. 92.) — Člani in članice ste opozarjeni, da je bilo na redni mesečni seji dne 16. oktobra sklenjeno, da se od sedaj naprej vršijo društvene seje ob 10. dopoldne. To radi tega, ker je treba uru pred sejo prostoro segret. Dalje je društveni sklep, da se vse članstvo udeležijo prihodnje seje dne 20. novembra, ker čaka vsakega lepa nagrada. Razdelili bomo vsoto, ki je bila razpisana v dolarjih, kar na zadnji seji nam ni bila mogoče tega storiti, radi pilske udeležbe članov.

Na prihodnji seji imamo tudi več drugih važnih reči rešiti. Imamo tudi enega sumljivega bolnika, o katerem bomo razpravljali in sklenili dognati vse potrebno, da se tako napravi vsem govornikom konec. Dotični član je bil povabljen na sejo. Radi tega pridite vsi, da sami slišite kaj nam bo on povedal. Predvidimo bo tudi poročilo iz gl. urada. Vsi na sejo.

Bratki pozdravi — John Bagstad, tajnik.

Obenem uljudno vabimo vsa društva iz Virginie, Minn., slovenska in hrvaška in tudi društva iz sosednjih mest in spance ter prijatelje od blizu in daleč, da bi nas 13. novembra zvečer posetili v polnem številu, za kar se vam še naprej zahvaljujemo. Za dobro potrebo bo tudi vse preskrbel veselični odbor.

Torej na veselo videnje dne 13. novembra! — 6 sestrskim pozdravi — Elisabeth Matha, tajnica št. 228.

SEJE IN SHODI

Cleveland, Ohio. — Članstvo društva "Naprej" št. 5 se vabi, da se v polnem številu udeležijo prihodnje redne seje, ki se vrši v nedeljo 6. novembra v S. N. domu, novo poslojlo, dvorana št. 1. Seja se prične točno ob 9. ujutraj. Na dnevnem redu bo poleg drugih važnih stvari tudi razprava o okrožnici, katero je društvo "Francisco Ferrer" št. 131 razposlalo na vsa jednotinska društva. Torej vsi na to sejo. Bratki pozdravi! — L. Medvedek, tajnik.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta; Chicago in Ciceru \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za inostranstvo \$9.00.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

3657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

130

Datum v oklepaju n. pr. (Sept. 26-1927) poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

RAZLIKE MED S. N. P. J. IN K. S. K. J.

Kaj je predsednik K. S. K. J. povedal v pismu, ki je bilo prečitano na seji društva sv. Florijana, šte. 44? Rekel je, da je vsaka debata bila nepotrebna in je krivda brata Gorenca dokazana, ker je pisal v "Prosveto," proti sv. veri itd. To je predsednik organizacije izrekel, še preden je brata Gorenca katera porota priznala za krivega. V očeh gl. predsednika je bil brat Gorenc kriv, še preden je bil spoznan krivim od inštanca v jednoti, ki imajo pravico izreči o obtoženem bratu, ali je kriv ali nekriv. Predsednik ni bil zadovoljen s tem, ampak je šel dalje. Društvo je kot prvi instanci odrekel pravico do obravnave in sodbe, ako obravnava in sodba ne iztečeta tako, ko si je on zamislil. Društvo je celo zagrozilo s suspenzijo, ako ne izvrši tega, kar on zahteva od društva, da izvrši. To pove v stavkih: "... Vaše društvo nima pravice odpustiti. To ni Vaša stvar, to je jednotina stvar. Ako ga bo Vaše društvo zagovarjalo, je v nevarnosti, da bo suspendirano..."

Pravila K. S. K. J. govore o porotnih obravnavah pri društvih drugače. Pravila pravijo, da lahko društvena porota na podlagi predloženih dokazov obtoženca oprosti ali pa spozna krivim. Obe stranki — obtoženec in tožitelj — pa imata pravico do priziva ali vzklica. Predsednik K. S. K. J. je pa v svojem pismu dejal: "Društvo je imelo nalogo, da ga (Gorenca) obsodi in izreči porotnemu odboru." Tu nastane vprašanje: Kdo je večja avtoriteta pri K. S. K. J.: Njen predsednik ali pravila, ki jih je sprejela konvencija ali članstvo K. S. K. J. v splošnem glasovanju? Vsak človek, ki je zdrave pameti, bo pritrtil, da so večja avtoriteta pravila in da se mora predsednik ravnati po njih. Pravila K. S. K. J. so precej jasna za ta slučaj. V točki 31 je povedano, da ima gl. predsednik na skrbi, da se izpolnjujejo pravila K. S. K. J. V tem je zapopadeno, da mora predsednik sam tudi spoštovati pravila, ker ni nikjer zapisano v pravilih, da jih njemu ni treba spoštovati. V točki 33 na strani 38 pravil K. S. K. J., ki so bila takrat v veljavi, se glasi: "Predsednik ima pravico kot prvi ali vrhovni uradnik Jednote postaviti vsakega člana ali članico pred glavni porotni odbor, ako kaj zgreši proti Jednotnim pravilom."

Tudi te vrstice so jasne in razumljive. Predsednik je imel sam pravico postaviti brata Gorenca pred gl. porotni odbor, ni pa imel pravice groziti društvu s suspenzijo, ako brata Gorenca ne izroči gl. porotnemu odboru, ali se ne morejo društveni porotniki zediniti glede pravoreka, ali ga pa celo oprostite vsake krivde. Vsak porotnik, vsak član društva vitez sv. Florijana šte. 44 K. S. K. J. ima pravico soditi predložene fakte po svoji pameti kot gl. predsednik. Ako porotne obravnave niso svobodne in proste pri društvih in so podrejene grožnjam od zgoraj, tedaj je navadna farsa, ako se trdi, da ima vsak član pravico se pritožiti od najnižje pa do najvišje inštanca.

Predsednik K. S. K. J. se bo mogoče izgovarjal, da je on v svojem pismu le svaril društvo Vitezi sv. Florijana, šte. 44. Ne, on tega ni storil. Svarilna pisma se ne pišejo v takem tonu, kot je bilo pisano predsednikovo pismo, prečitano na seji društva šte. 44 K. S. K. J. Iz tega pisma veje le avtoritativni in diktatorski duh. V njem ni svarilnega stavka, ki bi društvu sugestiral, da naj v zadevi brata Gorenca postopa le pravično in nepristransko na podlagi predloženih dokazov in faktov. Predsednik je v tej zadevi brata Gorenca prekoračil mejo svojih pravic in dolžnosti, ker je od društva zahteval, da stori to, za kar njemu pravila dajejo pravico, da sam izvrši. S tega vidika je gl. predsednik kršil pravila, ker je izvršil nekaj, kar bi ne smel storiti. Njegov čin lahko v javnosti, kateri niso znane vse podrobnosti zadeve brata Gorenca, vzbudi mnenje, da je društvo Vitezi sv. Florijana šte. 44 prostovoljno in brez vsakega pritiska od katere druge strani izročilo brata Gorenca gl. porotnemu odboru K. S. K. J., da ga kaznuje, ker ga smatra za krivega.

Zanimivo je predsednikovo pismo tudi zaradi tega, ker piše, da bo zahteval, da se brat Gorenc "vrže" iz jednote. Takoj nekoliko nižje pa pravi, da se je brat Gorenc sam "vrge" iz jednote, ako ne prekliče svojih dopisov. Kaj to pomeni? Treba je ponoviti še enkrat iz predsednikovega pisma besede: "Ako dovolimo pisati kaj takega

po časopisih, bomo kmalu podobni Lawndalcom," pa smo na jasnem, zakaj je predsednik tako kategorično zahteval preklic dopisov.

Iz teh besed zvoni pritaženo priznanje, da S. N. P. J. sloni na demokratičnem temelju, v K. S. K. J. pa mora ostati prikrita diktatura. V S. N. P. J. napadajo glavne odbornike v drugih listih, še celo v svojem, in ne zgodi se nobenemu članu nič. Pri nas je pa drugače. Pri nas že zadostuje, če kdo piše v drugem listu in pri tem kritizira kakšnega duhovna. Takoj mu damo torbo na usta in zahtevamo od njega, da pljune na svoje lastne besede in izreče javno, da je to, kar je preje pisal, neresnica. Če član noče prekliti, kar je pisal, pa lahko rečemo, da je sam zakrivil, da je šel iz jednote.

Ali se še v kateri drugi slovenski podporni organizaciji prakticira tako ponižanje članov od njih predsednikov? Človek, ki je značajan in se zaveda, da je vse resnica, kar je pisal, ne bo nikdar preklical tega, kar je pisal. Sprejel bo rajše najhujšo kazn in jo pretrpel ne glede nato, kako veliko telesno ali gmotno škodo bo trpel. To pokazuje, da v klerikalnih krogih strah še vedno tisti duh, ki se je javno špilil ob času, ko so leta 1900 javno sežgali Giordano Bruna na trgu Campo di Fiori v Rimu, ker ni hotel preklicati Kopernikovega nauka, da se zemlja suče okoli sonca in ne sonce okoli nje. Rekli mu niso dokaži, ampak kričali so prekliči.

In če katera bratska podporna organizacija trpi kaj takega v svoji sredi, ni zgrajena na temeljih demokracije, ampak ona sloni na podlagi avtokracije. — (Dalje prih.)

Zunanji "čuvalji" S. N. P. J.

Slovenska narodna podporna jednota je danes tako srečna, da ima skoraj pol ducata "čuvaljev," ki stoji zunan, na cesti in čuva... Čuvajo kaj? Blagajno S. N. P. J. Čuvajo blagajno, da je gl. odbor ne naloži na truk in ne pošlje v Ljubljano Tonetu Kristanu!

Groteskno, smešno je to do skrajnosti — ampak v listih, ki niso glasila naše jednote, pač pa so osebna glasila raznih Jerčev, Bartulovičev, Černetov in drugih takih odraslenikov slovenskih delavskih žepov v Ameriki, se to resno zatirja; resno pišejo, da so oni poklicani čuvati denarne interese S. N. P. J. in narediti red pri naši jednoti!

Nikjer ni najmanjšega dokaza — ne do tega momenta — da je gl. odbor naredil kakšno lumparijo, da je kaj ponesvaril, da spravlja jednotno premoženje v nevarnost ali da je na kakršenkoli način kršil pravila. Nikoli. Kljub temu razni zunanji malkontenti, ki niso še nikdar imeli lepe besede ali pošteno želje za S. N. P. J., kričijo, kakor da se svet podira in pravijo, da morajo oni čuvati našo jednoto pred katastrofo! ... V slovanju pri S. N. P. J. je do tega momenta najlepši red, vse je v redu — a falotje, ki ne morejo govoriti v drugem — kot le v svojem imenu, pravijo, da bodo oni naredili red pri nas! ... Fakt je, da bi radi naredili največji nered in zmešnjavo, ako bi bili naši člani tako neumni, da bi jih poslušali.

Privatni franciškanski list, po katerem ga lomi Kazimirjev avak Jerič, si je nadel nalogo, da reformira gospodarstvo in pravila S. N. P. J., molči pa kot riba na očiščeni fajmoštra Čereta glede "grafa" pri katoliški jednoti in na očiščeni gl. tajnika Zalarja glede umazane politike pri leti katoliški jednoti. Take taktike je zmogel le revolverski list, ki se piše in tiska na gnojšču in prodaja gnoj računajoč na najnižjo ljudsko zaboto.

Pseudokomunistični listič, po katerem ga lomi zmešan Bartulovič, hoče biti za čuvaje in reditelja S. N. P. J., molči pa kot riba na očiščeni gl. tajnika Zalarja glede umazane politike pri leti katoliški jednoti. Take taktike je zmogel le revolverski list, ki se piše in tiska na gnojšču in prodaja gnoj računajoč na najnižjo ljudsko zaboto.

Psevdokomunistični listič, po katerem ga lomi zmešan Bartulovič, hoče biti za čuvaje in reditelja S. N. P. J., molči pa kot riba na očiščeni gl. tajnika Zalarja glede umazane politike pri leti katoliški jednoti. Take taktike je zmogel le revolverski list, ki se piše in tiska na gnojšču in prodaja gnoj računajoč na najnižjo ljudsko zaboto.

Psevdokomunistični listič, po katerem ga lomi zmešan Bartulovič, hoče biti za čuvaje in reditelja S. N. P. J., molči pa kot riba na očiščeni gl. tajnika Zalarja glede umazane politike pri leti katoliški jednoti. Take taktike je zmogel le revolverski list, ki se piše in tiska na gnojšču in prodaja gnoj računajoč na najnižjo ljudsko zaboto.

Psevdokomunistični listič, po katerem ga lomi zmešan Bartulovič, hoče biti za čuvaje in reditelja S. N. P. J., molči pa kot riba na očiščeni gl. tajnika Zalarja glede umazane politike pri leti katoliški jednoti. Take taktike je zmogel le revolverski list, ki se piše in tiska na gnojšču in prodaja gnoj računajoč na najnižjo ljudsko zaboto.

mi, Bartulovič priznava, da so bile govorice o potovanju br. Zupančiča v staro domovino na jednotne stroške navadna laž, kljub temu klevče, da ni br. Zupančič "nič pojasnil." Kakor da je br. Zupančič dolžan kakšno pojasnilo zmešanemu Bartuloviču! Takšni so zunanji "čuvalji" S. N. P. J.

Imamo pa žal tudi nekaj bratov, članov, ki direktno in indirektno pomagajo zunanji sovražnikom jednote. Slepi valod osebnih predsodkov in starih mrženj ne vedo, da delajo škodo jednoti. Vse stare osebe in privatno-interesne aferice igrajo vloge. Nekateri so jezni, ker niso dobili službe v gl. uradu, drugi imajo zopet druge predsodke in vse to se zdaj izrablja v napadih, ki ne morejo prinesiti nič dobrega, pač pa le škodo članstvu v splošnem.

Članski odbor S. N. P. J. in polemika "pogojni"

(Nadaljevanje s 2. strani.)

Škodovati na ugledu, ali v duhu sovražnosti, pač pa s namenom, da pri- med nas več jasnosti, in ako mogoče, medsebojnega razumevanja in sodelovanja.

Po mojem mnenju ne gre tukaj od strani nasprotnikov sunaj radi transakcije, ampak radi načel, in same je vprašanje, ali je v tem slučaju taktika notranjih opozicionalcev na mestu ali ne, in če je v korist ali v škodo SNPJ kot taki.

Predlog in komentar, katerega sem predložil Slaviji št. 1 SNPJ, je tako pravičen, da bolj bi mi ne more. Kajti uveljaviti je, da ne moremo v tej debati govoriti samo o goli transakciji, pač pa o namenu in v primeru. Tudi na sejah društev, v listih, in posamezni člani ne govorijo samo o nekakšni transakcijskega stališča, ampak navajajo vsakejake argumente, ki se razteza- jo na vse strani.

Upam, da bo dr. št. 131 upelo to pismo tako kot je pisano, to je brez mržnje, in da bo od svoje strani storilo vse, da se, kolikor je mogoče, problemi SNPJ rešujejo, oziroma da se razpravlja o njih v luči resničnih dejstev, brez mrženj ter osebosti. To je edini način, po katerem bomo dosegli več harmoničnega dela.

Z bratskim pozdravom, Frank Zalta.

Društvo št. 131 je imelo izredno sejo dne 17. oktobra, in tajnik je že imel v rokah kopijo predloga društva "Slavija" št. 1 in moje pismo: Iz dopisa br. Turka ni razvidno, ako so na tisti izredni seji o tem kaj razpravljali. Sklenili pa so razposlati okoliščice, o katerih se bo lahko govorilo več kje drugje, npr. na shodu.

Dne 18. oktobra sem poslal br. M. J. Turku sledeč pismo:

Chicago, Ill., 18. oktobra 1927
Matthew J. Turk
2653 S. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

Čenjeni sobrat M. J. Turk:—
Priloženo Ti pošiljam kopijo predloga, kakor ga je sprejela seja društva "Slavija" št. 1 SNPJ dne 14. oktobra t. l.

Namen je, da skličemo shod vsakega članstva SNPJ v Chicago, kjer naj bode argumente za in proti vlogi v Zadržno banko v Ljubljani. Radi jasnosti bo na tej debati predvsem potrebno, da govorimo o motivih, in pa, da se učimo odgovornosti v bojih.

Upam, da bo predlog sprejel, ker je pravičen in v interesu organizacije, kateri pripadava (SNPJ). Če pa imaš kakšne sugestije, prosim, sporoči mi jih. Tudi šelim, da mi sporočiš svoje mnenje o predlogu.

In v slučaju, da ne sprejmeš te debate v smislu priložnega predloga, kaj je po tvojem mnenju najboljša pot, da članstvo vsee resnice in argumente obeh strani?

Društvo št. 131 sem odgovoril v pismu s dne 15. oktobra na pismo tajnika P. Bergerja. Prosim ga, da ga seji dr. št. 131 prečita, in da društvo o njem, kakor o predlogu razpravlja. To ga namreč prošim v pismu, in upam, da bo društvo zelo stvar blagohotno na znanje ter sodelovalo, da se predlog čimprej izvede.

Želeč, da mi odgovoriš čimprej, ostajam s bratskim pozdravom, Frank Zalta.

Član društva št. 1 SNPJ.

Nanj mi ni ničesar odgovoril, kar ni ne taktiko, ne bratstvo. Da sem imel v podzvetju te akcije najboljše namene, in jih imam danes, je poleg drugih en dokaz pismo predsedniku "Slaviji" št. 1, katerega je glasom predloga sklicala predsednica in tajnika čikaških društev SNPJ na novi sestanki. Glasil se:

Chicago, Ill., 18. oktobra 1927.
Čenjeni brat Fred A. Vider
predsednik "Slavija" št. 1 SNPJ:—
Priloženo pošiljam "Slaviji" št. 1 kopijo predloga, ki ga je sprejela na svoji seji, seji dne 14. oktobra, tako da bo imel eno tajnik in eno predsednik, da jo predstavita pred sestankom.

Naj bi omenim, da v slučaju da bi kdo predlagal za shod društvo "Delavec" št. 2 SNPJ svoje dramsko predstavo, na kateri sodeluje dramski odtok kluba št. 1 in valed tega več članov drugih društev SNPJ in tudi predpisani. Ako je nedeljo, to je kako drugo nedeljo popoldne ne moremo dobiti, bo treba imeti shod kak večer ob 7:30. Če je udeležba lahko dobra na sejah, bo tudi na shodu.

Predvsem prošim pooblaščenega zastopnika, da zastopajo predlog kakor je sprejet, kajti vsaka sprememba mora biti potem ratificirana od inicijatorja.

Bratu M. J. Turku sem pisal, ravno tako tudi društvu Paganico Perer št. 131 SNPJ, da jim stvar ne bo tuja.

Namen predloga, kot Ti je znano, je, da izvolijo polemični shod, ki se bo gibal v mejah dostojnosti in bo valed tega ne samo dvignil sedanja boj zavratnosti do stopnje odgovornosti, ampak bo tudi informativen.

V "Prosveti" objavim ta teden jedro predloga, da bodo o njem vedeli člani ter članice SNPJ v Chicago, in da s njim sestanim zastopnike, oziroma predsestane in tajnike društev.

Ako bo stvar ponesrečena, se v k. l. ali ako bo proti temu shodu bo s namenom, da se ga prepreči, bom objavil vso zadevo v luči resnice, enako vso korespondenco, npr. pismo, ki ga mi je poslal tajnik dr. št. 131 ter moj odgovor, in druga pisma, nanašajoča se na to zadevo.

Zato prošim, da mi vse sporočiš pismeno.

Bratski pozdravi! Frank Zalta.

Navajal sem v poročilu dne 19. oktobra v Prosveti, da sta izmed osmih društev v Chicago in Ciceru sprejeli resolucijo proti vlogi v Zadržno banko dve. Eno teh je društvo "Narodni Vitezi" št. 39 SNPJ, kateremu sem pisal dne 19. oktobra sledeče:

Društvo št. 39 SNPJ
John Polokar, tajnik
2707 S. Lawndale Ave.
Čenjeni:—

V "Prosveti" z dne 19. oktobra t. l. sem objavil noto o predlaganem shodu članstva SNPJ v Chicago in Ciceru v zadevi vloge SNPJ v Zadržno banko. Radi škode, ki jo lahko povzroči varujanje interesov Slovenske narodne podporne jednote, je potrebno, da se vse kar je komu nejasno, razstolmači v luči dejstev.

Ako pa je opozicija proti gotovi stvari pripravana, da je v pravem, tedaj se od nje prikaže, da ima tudi dokaze, oziroma argumente, ki so po njenem mnenju neizpodbitni.

Največja nesreča za organizacijo je, ako izgubi zaupanje v samo sebe, ako opozicija v nji deluje kakor da ji je nekaj tajnega, sovražnega.

Društvo "Narodni Vitezi", ki je eno najstarejših v SNPJ, bo v tem slučaju gotovo storilo, kolikor največ mogoče, da se hujškanja ublažijo (v mislih imam hujškanja od katerekolik strani), in bo valed tega podpre akcijo za sklicanje skupnega shoda.

Za opozicija na debati je povabljen br. M. J. Turk, bivši gl. tajnik, če pa on ne sprejme, ima vsako društvo pravico imenovati opozicijo, katero se je izreklo s resolucijo ali protestom proti tej sporni vlogi. Ker od br. Turka še nimam sporočila, če se odzove ali ne, je mogoče v našem društvu kdo, ki bi ta mandat sprejel in bi ga društvo pooblastilo v tem smislu.

Če prečitate predlog v "Prosveti", boste videli, da ni v njem nobenih sovražnosti, kajti jaz spoštujem pravico, ki-dovoljuje svobodo izražanja in tiska. A važno je, da je to izražanje odkrito, da sloni na resnici, in da ima pošteno nameno. Edina moja želja je, da pride v vsa čikaška društva več medsebojnega razumevanja, in da se v spornih zadevah pogovorimo brez mržnje in brez strasti, in tisti, ki je v pravem, naj doli potem priznanje vseh, da je v pravem.

Prosim članstvo društva št. 39, naj to pismo vzame le kot apel v prizna-

Delavčeva opazovalnica

Piše Ivan Mohač.

Pred novo dobo v Ameriki. Pred ameriškimi tovarnami stoji povprečno vsak dan pol milijona delavcev, ki prosijo dela, a ga ne dobe. Medtem pa ne prestanto narašča armada brezposelnih. Velika družba antracitnega premoga v Pennsylvaniji je zadnji teden odslavila 20,000 rudarjev. Premogovniške družbe v Illinoisu se pripravljajo na odslavitev 25,000 do 40,000 rudarjev.

Kaj to pomeni? Mar je vsega preveč?

Ameriške industrije so v procesu tihe industrijske revolucije: dosepe v nov stadij. To je stadij, ko je povpraševanje po delavcih vedno manjše in povpraševanje po novih strojih vedno večje. Zdi se, kakor da je vse delodajalce obsedla velika manija: iznebiti se hočejo čimveč delavcev in jih nadomestiti z avtomati, s stroji, ki ne zahtevajo mezdne pogodbe in ne strajkajo.

Vsak dan prihajajo v tovarne novejši in novejši, boljji in boljji stroji. V rudnikih in premogovnikih instaljujejo stroje za kopanje in nakladanje. Vse industrije in vsako delo se strojevira.

Načeloma je to dobro. Vsak stroj znači napredek in vsak napredek misleč delavec mora pozdraviti stroj, ki mu olajšuje delo...

Da — če bi mi samo olajšal delo. Toda danes, v kapitalistični družbi, v sistemu privatnega dobička, je vsak nov stroj — novo prokletstvo, ki postavlja delavca na cesto. Petdeset delavcev ima delo in kruh. Pride

devanju za pomirjenje duhov, ne pa za izživanje. Smatram, da je nas vseh dolžnost delovati za tak shod, na katerem naj se izve resnica in čujejo argumenti obeh strani.

Z bratskim pozdravom, Frank Zalta.

Korespondenca govori dovolj jasno. Od moje strani ni v nji ničesar izživalnega, kajti jaz stremim, da se vai boji v organizacijah in izven njih vrše v znamenju razuma, zato sovražim intrige, blatenja in laži. Obsojam vsakega, ki vplje tjavendan, meče izjave okrog sebe ne da bi imel pojem o čem govori in ne da bi imel v sebi trdico čuta odgovornosti.

Se par besed o dopisu brata Turka. Pravi, da mu moje navedbe pod od "Slavije" predlagano temo ne ugajajo. Našel je svoje. Dobro. Jaz ga ne silim, da naj govori tako kakor jaz hočem, kajti to bi ne bila debata. In on mi naj nikar ne zameri, če ne bom govoril tako kakor bi on rad, kajti tudi to ne bi bila debata. Navedel sem, o čem bom govoril. Brat Turk je storil isto. Predmet debate je:

"Ali je vloga v skupni vnoti \$50,000, ki jo sme po pooblastitvi gl. odbora investirati gl. gospodarski odbor proti zadostnim garancijam v Zadržno banko v Ljubljani, v korist ali v škodo SNPJ?"

Besedilo teme je sestavljeno v duhu tolerance. Dne 26. oktobra sem sporočil pripravljalnemu odboru: Če bi br. M. J. Turk nikakor ne hotel sprejeti debate pod to temo, tedaj dobro, naj ostane njegova! Moj govor zato ne bo nič drugega kot bi bil v slučaju, da se o svoji to, in njegov tudi ne.

Zahtevam absolutno svobodo govora za oba. Nihče nima pravice, ne predsednik in ne kdo udeležencev, segati govornikom v besedo.

Pravi, da se nas gonja zunanjih faktorjev ne tiče, ne njega, ne organizacije. To je NJEGOVO mnenje. V Waukeganu se je sicer od sedanjega razlikovalo, ampak to je njegova stvar. Moja tudi. Dokler se bodo na sejah društev čitale provokatorske okrožnice NECLANOV, dokler bodo na konvencijah SNPJ vodili takozvane "progresivne" bloke NECLANI s sodelovanjem članov, bomo o njih govorili, in te pravice mi ne vzame nihče!

Torej brat Turk lahko govori radi mene v debati kar hoče, oziroma kar se njemu zdi prav. Jaz pa bom govoril, kar se meni zdi PRAVIČNO ter KORISTNO za SNPJ in njeno delo.

Frank Zalta.

stroj, pa ostaneta le dva; 48 delavcev gre s trebuhom za kruhom. Kdo se briga zanje? Vlada se ne briga. Najmanj se briga kapitalist, ki mu strojno delo daje ravno toliko ali več produkta, stroški pa so nižji.

Za navadne delavce, posebno tujcemce, ki niso izučeni mehaniki, prihajajo težji časi. Navadnega delca, za katerega lahko vsak prime, kadar je, je vedno manj in kmalu ga ne bo nič. Stroji bodo opravljali vse. Medtem pa prihajajo nepestante trume imigrantov iz Mehike in Kanade...

Če bi imela Amerika socialistično vlado, bi bil ta problem hitro rešen. Živeli stroji! Razumni delavci jih ne vržejo na cesto (kakor so angleški delavci sredi 19. stoletja razbijali šivalne stroje, ki so jim odjedli delo), ne poženejo razvoja industrije nazaj. O ne!

Z vsakim novim večjim strojem se mora skrajšati delovnik, tako da bodo vsi delavci imeli dovolj dela pri strojih. Čimveč je strojev, tem krajši bi moral biti delovnik. Produkcija bi se pa morala uravnati po potrebah ljudstva, ne po dobičku.

Amerika jedrno hiti v veliki preobrt. Dokler je večina delavcev imela vsak dan poln "dinner pail" in še nekaj za odplačevanje avtomobila, so bili magnet brez skrbi. Kadar pa bo večina stala zunaj na cesti, jim že pride na misel, kako si je treba pomagati!

Delavci morajo biti gospodarji strojev in industriji! Delo v modernih industrijah je že davno kolektivno, zakaj ne bi bil še kapital kolektiven?

Listina urodljiva.

Eveleth, Minn. — Naročnica. — Zal, da ne moremo približiti brez podpisa. Pozdravi!

Chicago. — K. — Z vašo stvarjo ni imel gl. odbor S.N.P.J. nič opraviti. — Stvar se šele predloži gl. odboru. Naglica ni nikoli dobra. — Pozdravi!

Park Hill, Pa. — P. F. — Ko čas dopusti, sledi pojasnilo v pismu. Pozdravi!

Detroit, Mich. — J. S. — Pošljite poziv onemu, komur gre mar. Odgovornosti za take pozitivne ne prevzame uredništvo. To lahko stori le gl. odbor S. N. P. J. Pozdravi!

Pittsburgh, Pa. — M. R. C. McGeagh Bldg. — Pošljite enkrat v mesecu, koliko ste prejeli in koliko in komu ste poslali podporo. Pozdravi!

PODPORA STAVKARJEM.

Stavkarjem v podporo so nadalje poslali: Društvo št. 78, Manor, Pa., \$11.80; dr. št. 29, Thomas, W. Va., \$5.45; dr. št. 262, Farrell, Pa., \$8.00; dr. št. 21, Pueblo, Colo., \$10.00; dr. št. 121, Detroit, Mich., \$25.00; dr. št. 147, Cleveland, O., \$15.00; dr. št. 23, Darragh, Pa., \$12.00; dr. št. 23 S. S. P. Z., Cardale, Pa., \$5.00; dr. št. 31 J. S. K. J., E. Pittsburgh, Pa., \$8.00; Ana Sedminek, Mt. Clemens, Mich., \$2. Skupaj \$102.25. Prejšnji izkaz: \$337.72, skupaj dosedaj prejeto \$439.97.

Vincent Calkar, predsednik SNPJ.

Lastnik zgorelega kina mora v zapor.

Montreal, Que., 1. nov. — Ameen Lavand, lastnik kinogledališča "Laurier Palace," v katerem je v zadnjem januarju našlo smrt 78 otrok, ko je požar izbruhnil med predstavo, je bil večera obsojen na dve leti zapora. Dva gledališka nameščena sta dobila vsak po eno leto ječe.

Velika zaplenitev žganja na ladji.

New Orleans, La., 31. okt. — Deset tisoč galonov alkohola in 600 sodov žganja v vrednosti \$1,500,000 je bilo zaplenjenega po obrežni straži v nedeljo na ladji Przymel v ustji reke Mississippi. Ladja, njen kapitan in enajst oseb motiva je bilo pripeljanj v New Orleans in postavljenih pod varščino.

Vabilo na proslavo 15-letnice

Društvo "Venera"

dne 6. novembra 1927 v So. Side Turner dvorani
471 National Ave., Milwaukee, Wis.
Začetek točno ob 8. uri popoldne.
Igra Holmanova godla
Zvečer ob 8. uri igra enodejanka "Kmetičeva"
Za obilo udeležbo se priporoča ODBOR.

IZPREMEMBE

pri krajevni društvih meseca septembra.

(Člani, ki so pristopili meseca septembra, so po pravih sprejeti v jedrsto 1. oktobra.)

St. 1. Novopristopili: Stanley Rigel, c. 68820; Rudolph Jordan, c. 68706; Anton Zihler, c. 68707. Črtan sopet sprejeti: J. Volk, c. 21813. Črtana: Vera Rakovich, c. 68408.

St. 3. Črtan sopet sprejeti: F. Pahac, c. 19566. Črtani: A. Jurčević, c. 68596; F. Mikolič, c. 68362; J. Mikolič, c. 61791; F. Mikolič, c. 39450; F. Fabac, c. 28977.

St. 4. Črtan: C. Rudol, c. 29589. St. 5. Črtan sopet sprejeti: Kristian John, c. 68475. Novopristopili: Mihail Gejsky, c. 68708. Črtani: Matije John, c. 61965; Kovačič Viktor, c. 60043; Ivanetič Joseph, c. 67237; Petrovič Tomo, c. 19364.

St. 7. Novopristopili: Rose Kaestle, c. 68709; Pavlina Dragan, c. 68710. Črtan: Joseph Sukanich, c. 68718.

St. 8. Črtani sopet sprejeti: Sam Borešić, c. 49068; Jakob Stajdohar, c. 47073; Nikolaž Mašar, c. 21236; Helena Mašar, c. 44306. Novopristopili: Angelina Kubiš, c. 68711; Martha Alivodjčić, c. 68712. Črtani: Sam Alivodjčić, c. 43157; Miko Brjavec, c. 62254; Louis Količ, c. 6849; John Naglich, c. 61303.

St. 10. Črtan sopet sprejeti: Michael Sutar, c. 49325. Novopristopili: Joseph Bider, c. 68831; Isidor Korinjak, c. 68822. Črtan: George Sulenta, c. 60034.

St. 11. Novopristopili: Edvard Bujan, c. 68758.

St. 13. Novopristopili: Louis Lassar, c. 68713.

St. 14. Črtan sopet sprejeti: Joseph Dolenc, c. 63426. Črtan: S. Stefanc, c. 40476.

St. 16. Črtani sopet sprejeti: J. Količ, c. 37714; C. Blasić, c. 46575. Novopristopili: Anton Hrvatin, c. 68759. Črtani: J. Gnader, c. 38007; J. Gnader, c. 48592; A. Ritonja, c. 47825; M. Ferkovich, c. 18296; A. Zajc, c. 10072; Frances Sestan, c. 36468; Frank Jamnik, c. 41097; Joseph Ritonja, c. 30515; J. Bartel, c. 51383; A. Pucelj, c. 67454; Joseph Omar, c. 36769; C. Keršini, c. 33449.

St. 17. Novopristopila: Barbara Milice, c. 68823.

St. 19. Črtani sopet sprejeti: Joseph Umek, c. 25305; Sophie Umek, c. 55994. Novopristopili: Louis Kozlevár, c. 68825; Adolph Marolt, c. 68824.

St. 20. Črtani: Push Stanley, c. 61972; Push John, c. 55397; Johanna Markovich, c. 65083.

St. 21. Novopristopili: Mary Gruden, c. 68715; John Grajner, c. 68714. Črtan: Zupančič Andrew, c. 40372.

St. 22. Črtan sopet sprejeti: Joseph Ozanich, c. 885. Novopristopili: Peter Taucar, c. 68826. Črtana: Mary Zagar, c. 23402.

St. 23. Novopristopila: Fannie Horvat, c. 68827.

St. 25. Črtani: Andrew Prosen, c. 38763; P. Prosen, c. 61026.

St. 26. Novopristopili: Joseph Bovic, c. 68917.

St. 29. Novopristopili: John J. Kozlevár, c. 68918.

St. 30. Novopristopili: Edvard Skubie, c. 68760.

St. 31. Novopristopili: Patrick Sikos, c. 68716. Črtani: A. Slabe, c. 33945; J. Slabe, c. 33706.

St. 33. Novopristopili: George Belic, c. 68919; Jelica Belic, c. 68920; Anne Križevica, c. 68828; William Walko, c. 68829.

St. 34. Črtani: Mihail Zorman, c. 46831.

St. 39. Črtan sopet sprejeti: Golobich Matt, c. 64358. Črtani: Kastelle Frank, c. 49225. Novopristopili: Andrew Pagan, c. 68761.

St. 41. Novopristopili: John Gabreš, c. 68762.

St. 47. Novopristopili: Frank Volk, c. 68765; Louis Barlich, c. 68764; Mary Ovea, c. 68763.

St. 48. Novopristopili: Frances Pove, c. 68717; Mary Platner, c. 68718; Matija Močnik, c. 68719. Črtan: George Hannel, c. 12782.

St. 49. Novopristopila: Maud Pintrich, c. 68720. Črtan: Joseph Černec, c. 67343.

St. 50. Črtani: Frank Ladiha, c. 26231; Matt Salzman, c. 40339; Florian Richter, c. 40344; Sam Stupar, c. 41975.

St. 86. Umri: John Hodač, c. 12804.

St. 87. Novopristopili: Lydia Zornik, c. 68724; Frank Stern, c. 68725.

St. 90. Novopristopila: Ellen Vugrinovich, c. 68726.

St. 91. Novopristopili: Ignac Jencić, c. 68768.

St. 92. Novopristopila: Rose Lipovšek, c. 68921. Črtani: Joseph Velmer, c. 57928; Rose Wilmer, c. 57929.

St. 93. Novopristopila: Rose Dančić, c. 68834.

St. 97. Odstopili: Ivan Pašić, c. 58546.

St. 104. Črtan sopet sprejeti: Joseph Beawn, c. 64894. Novopristopili: Joseph Zela, c. 68769; Mile Perko, c. 68770. Črtani: Marta Bunčič, c. 60116; Luka Bunčič, c. 46699.

St. 106. Novopristopila: Leopoldina Repovš, c. 68922.

St. 106. Novopristopili: Frank Shiffler, c. 68727.

St. 107. Novopristopili: Frank J. Zvanut, c. 68771. Črtan: Nikolaž Bajuk, c. 50138.

St. 109. Črtani: V. Pejovich, c. 66637; G. Cormons, c. 53564; V. Vožgrič, c. 46863.

St. 110. Črtani sopet sprejeti: J. Skorniček, c. 68160; M. Zalar, c. 46270; V. Zorič, c. 23130; Fr. Skorniček, c. 24838; M. Perković, c. 41494; M. Zalar, c. 33062. Črtani: K. Medved, c. 59941; Fr. Sontar, c. 44086; G. Stariha, c. 12280; J. Labornik, c. 7007; Fr. Podlogar, c. 41511; A. Stukelj, c. 35838; J. Vesel, c. 51909.

St. 115. Črtani sopet sprejeti: Mary Rus, c. 61657; Cecilia Rus, c. 52476; John Rus, c. 31993; Albert Sepić, c. 59753.

St. 116. Novopristopili: John Starčević, c. 68728.

St. 117. Novopristopila: William Marvich, c. 68835. Črtan: M. Kremšak, c. 17538.

St. 118. Črtani: J. Kruljas, c. 29324; M. Kruljas, c. 35469; F. Zevnik, c. 43863.

St. 119. Črtana: Anne Zdenčaj, c. 34819.

St. 120. Novopristopili: Ivan Ličič, c. 68733; Angelina Radosevich, c. 68772.

St. 121. Črtan sopet sprejeti: J. Rajakovich, c. 21279. Novopristopili: Joseph Odbij, c. 68774; Joseph Žitnik, c. 68775. Črtani: L. Zauhar, c. 44416; K. Jamšek, c. 57562.

St. 122. Novopristopili: Ivan Crvich, c. 68776. Črtani: J. Mance, c. 61068; J. Vignevič, c. 68277.

St. 124. Črtani sopet sprejeti: Fannie Radzich, c. 37011; Joseph Radzich, c. 32501. Črtani: Jerry Končar, c. 60397.

St. 125. Umri: Luka Vukelič, c. 56106.

St. 126. Črtan sopet sprejeti: Fr. Sestan, c. 56108. Novopristopili: Charles Pogacar, c. 68836. Črtani: M. Pavličič, c. 37020; Fr. Habič, c. 46424; Fr. Gorenc, c. 41406; J. Trinčič, c. 41317; L. Hofard, c. 41382; Fr. Vidic, c. 3620.

St. 129. Črtani sopet sprejeti: Fr. Zupančič, c. 12170; M. Verček, c. 50660; A. Založnik, c. 16510. Črtana: A. Levstik, c. 30553.

St. 130. Črtana: Rose Drašković, c. 37032. Novopristopila: Mary Bevk, c. 68729.

St. 131. Črtani sopet sprejeti: John Muvrin, c. 6454; Lucija Muvrin, c. 33241. Novopristopila: Katie Branovich, c. 68837.

St. 132. Novopristopila: Pavline Golob, c. 68777.

St. 136. Črtani: Andrew Bratina, c. 13427.

St. 137. Črtana sopet sprejeti: Perdiz Angela, c. 28755. Črtana: Centa Jospina, c. 31916.

St. 138. Novopristopila: Josephine Sutaršič, c. 68838. Črtani: Josephine Lavrich, c. 56569; Anton Lavrich, c. 55105. Umri: Nikolaj Kraina, c. 39588.

St. 197. Novopristopili: Janko Petrusich, c. 68844.

St. 198. Novopristopili: Stephanica Decman, c. 68847; Joseph Bizjak, c. 68846; Frank Lamovec, c. 68845.

St. 204. Črtani sopet sprejeti: Joe Ladiha, c. 36236; Nikolaj Marohnič, c. 65122. Novopristopila: Mary Topich, c. 68730. Črtan: Frank Knafelic, c. 53232.

St. 205. Črtani: Gimpel William, c. 59445; Karlich Stephen, c. 63818; Frank Gimpel, c. 659; Gimpel Ivana, c. 7004.

St. 208. Črtan: U. Zidar, c. 48810.

St. 209. Črtani: John Župevc, c. 7755; Anton Gričar, c. 19465.

St. 210. Črtani sopet sprejeti: G. Stanič, c. 53830; M. Stanič, c. 53831.

St. 213. Črtani sopet sprejeti: Josephine Fernello, c. 38591; J. Schneider, c. 28348; F. Ove, c. 62784; A. Vujnovich, c. 34739.

St. 214. Črtana sopet sprejeti: Mary Kruljac, c. 66419.

St. 215. Novopristopila: Jelka Ručavina, c. 68848.

St. 216. Novopristopili: Frank Jakovac, c. 68849.

St. 218. Črtan sopet sprejeti: John Kastele, c. 13154. Novopristopili: John D. Malovrh, c. 68850. Črtani: A. Roman, c. 64874; C. Rozman, c. 60542; Joe Strich, c. 58570; M. Sarič, c. 57212.

St. 212. Črtan sopet sprejeti: Frank Lippi, c. 59094.

St. 224. Črtani: F. Karlin, c. 18503; M. Karlin, c. 51100.

St. 225. Novopristopili: Mary L. Zaita, c. 68780; Rose Hrovath, c. 68779.

St. 227. Novopristopili: Aleksander Dechhoff, c. 68852; Ljubomir Radakovich, c. 68851.

St. 231. Novopristopila: Ljudmila Homec, c. 68863.

St. 232. Novopristopili: Charles Galic, c. 68731.

St. 233. Novopristopili: Stephen Gaston, c. 68732.

St. 234. Črtani: J. Plesko, c. 51109.

St. 236. Črtan sopet sprejeti: M. Brozović, c. 62423.

St. 240. Črtani: John Kešman, c. 64435; Matt Troha, c. 63675.

St. 241. Črtani: Tomo Burič, c. 12028; Olga Burič, c. 47785; Paul Mikolič, c. 26885.

St. 245. Novopristopili: Stephen Ajdukovich, c. 68734.

St. 247. Črtan sopet sprejeti: Marko Magelič, c. 32647.

St. 258. Črtani: Frank Sašich, c. 10064.

St. 259. Novopristopili: John Maršak, c. 68781.

St. 262. Črtani: John Karlovič, c. 61948; Ivan Kolar, c. 67381.

St. 264. Črtana sopet sprejeti: Elsie Ranko, c. 53121.

St. 265. Črtani sopet sprejeti: John Stefančič, c. 50269; Mary Stefančič, c. 50268. Umri: Rosie Perenich, c. 41489.

St. 267. Novopristopili: Maks J. Fritzel, c. 68782. Črtan: Otto Krišek, c. 64712.

St. 313. Črtan sopet sprejeti: Dušan Ivkovich, c. 49925.

St. 314. Črtana: Mara Samardžija, c. 46262.

St. 315. Črtani: A. Ivandič, c. 53447; L. Bogdan, c. 68459; D. Pustaj, c. 27167.

St. 316. Novopristopili: Mike Zidarich, c. 68786.

St. 317. Črtani sopet sprejeti: Benny Willig, c. 25688; Tillie Willig, c. 25625. Črtani: Nellie Zorich, c. 59147; Paul Suzich, c. 44054; Julijana Medved, c. 28016.

St. 319. Novopristopili: John Tomšić, c. 68736. Črtan: James Litvinuk, c. 50316.

St. 321. Novopristopili: Rose Russian, c. 68923; Mary Bosich, c. 68924.

St. 323. Črtan: John Mutasek, c. 65721.

St. 326. Črtan sopet sprejeti: Joseph Farkas, c. 68887.

St. 327. Črtani: F. Sobota, c. 64912; P. Siceosky, c. 66013.

St. 331. Novopristopili: James Prespura, c. 68921.

St. 340. Črtan sopet sprejeti: L. Federič, c. 37329.

St. 341. Novopristopili: Otto Jereb, c. 68787.

St. 344. Črtani sopet sprejeti: Vrabec John, c. 58579; Sela Clara, c. 47002; Menary Josephine, c. 54296. Črtani: Cegale Leo, c. 37800; Kladar Viktor, c. 45783; Kladar Frank, c. 50811; Sula Johanna, c. 50813; Kastele Frank, c. 52362; Kopal Louis, c. 53815; Vrabec Frank, c. 60610; Bruce Anton, c. 50186.

St. 345. Novopristopila: Sophia Ruzak, c. 68925. Črtani: John Kováč, c. 36013; John Kitt, c. 67499; Justina Pekaric, c. 62130.

St. 347. Novopristopili: Ivan Vuković, c. 68788. Črtani: M. Volandisa, c. 56172; M. Čumura, c. 65587.

St. 353. Novopristopili: Aleksander Lachovich, c. 68963; Barbara Grgas, c. 68864.

St. 360. Novopristopili: William Fabac, c. 68925.

St. 361. Novopristopili: Anton Poy, c. 68866.

St. 364. Črtan: John Martisek, c. 19709.

St. 365. Novopristopili: Louis Kus, c. 68789.

St. 372. Črtani: Klemens John, c. 61320; Matos Angela, c. 64506; Mihove Mary, c. 68810. Novopristopili: Helen Jaeger, c. 68737; Mihail Bernick, c. 68789; Anne M. Rudolph, c. 68739; Anton Zupančič, c. 68740; Mary Zaveri, c. 68866.

St. 374. Črtan: Jovo Popovich, c. 60391. Novopristopili: Mary Trtica, c. 68790; Mihail Medvedev, c. 68791; Peter Trčevich, c. 68792.

St. 375. Umri: Frances Medvedek, c. 53848. Novopristopili: Rade Cika, c. 68867.

St. 381. Črtan sopet sprejeti: A. Meden, c. 19169.

St. 382. Črtan: J. Krava, c. 47094. Novopristopila: Anne Miklavčič, c. 68793.

St. 383. Črtan: S. Vojvodić, c. 34224.

St. 384. Črtan sopet sprejeti: J. Kaularich, c. 64734.

St. 386. Črtan sopet sprejeti: Matija Kesela, c. 58470. Črtana: Agnes Cop, c. 49251. Novopristopila: Urkula Struljan, c. 68794.

St. 387. Novopristopili: Charlie Laurick, c. 68795; John Carr, c. 68796; Frank Matokel, c. 68797.

St. 388. Črtani: J. Korez, c. 63516; F. Korez, c. 63517. Novopristopili: Helen Poropat, c. 68741; Joseph Laya, c. 68734; Matija Poropat, c. 68743.

c. 68874; Kristine Pevce, c. 68926; Marie Pilem, c. 68927.

St. 456. Novopristopila: Mary Trover, c. 68875.

St. 459. Črtana: Mary Masaković, c. 56350.

St. 462. Novopristopili: Andrija Antich, c. 68802. Črtani: Jospina Selak, c. 34345; Maria Lepurin, c. 63547.

St. 464. Novopristopili: John Brown, c. 68803. Črtani: Elizabeth Cavrič, c. 64390; P. Čumura, c. 58876; Kata Čumura, c. 58875; Stephen Cavrich, c. 64393.

St. 465. Črtani: Marta Kalan, c. 40552; Peter Kalan, c. 19634.

St. 469. Črtani: Milan Breberina, c. 63371; Boris Sigroff, c. 64904.

St. 470. Črtan: J. Carman, c. 40873.

St. 472. Črtan: M. Gervosky, c. 40087.

St. 477. Črtan: John Zahitla, c. 44095.

St. 479. Črtan: Teodor Munja, c. 58616.

St. 481. Črtan: Simon Loviskovic, c. 60037.

St. 483. Črtani: Mato Remenar, c. 49998; L. Remenar, c. 58152. Novopristopili: Tomo Padenci, c. 68928.

St. 489. Novopristopila: Justina Franko, c. 68804.

St. 492. Črtan: B. Ovanich, c. 50818.

St. 497. Novopristopila: Mary Sobotnik, c. 68962. Črtan: Risto Ignatovich, c. 68962.

St. 500. Novopristopili: Anton Zumer, c. 68805.

St. 502. Črtani: Frank Mihelič, c. 68318.

St. 503. Novopristopili: Louise Belbert, c. 68876; Frances A. Belbert, c. 68877; Joseph Cilladi, c. 68878.

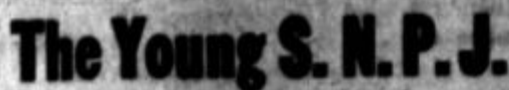
St. 504. Črtani: George Vidmar, c. 57946; Anne Ryan, c. 57165; George Ryan, c. 58376; Mary Johnson, c. 67427.

St. 506. Novopristopili: Martin Knaus, c. 68879; Frank Knaus, c. 68880.

St. 509. Črtan sopet sprejeti: A. Ivanoff, c. 32188. Črtan: D. Ivanoff, c. 37106.

St. 518. Črtan sopet sprejeti: F. Premk, c. 58546; A. Kralj, c. 54587. Črtani: M. Augustin, c. 40517; F. Adler, c. 60092; M. Stetovich, c. 60094; J. Kostajnovic, c. 36769; J. Kosele, c. 59498.

St. 519. Črtan sopet sprejeti: Frank Kladich, c. 37868. Črtani: Kasimir Beketič, c. 57636; Frank Franyovich, c. 54907.

FIFTH—November—FIFTH

In Memoriam

Two Happy Days—G. & M.

KAMPANJA ZA NOVE ČLANE

Posebne ugodnosti za nove člane, in krasna darila za agitatorje

NAPREJ ZA VELIKO S. N. P. J.!

Kampanja za nove člane je razpisana po naročilu seje glavnega odbora ter nudi toliko ugodnosti za rojake in agitatorje, da je res zanimivo in vpoštevano vredno. Za one, ki se niso člani S. N. P. J., je določena posebna olajšava za pristop, a za agitatorje in prijatelje napredka pa lepe nagrade za njih delo in trud. Vsa naj se pa potrudijo takoj, da bo deležen teh ugodnosti, kajti kampanja je razpisana za zelo kratko dobo, namreč: za mesec september, oktober, november in december, in kdor ni sprejet pri društvu v tem času, da lahko postane član jednote še to leto ali naj s prvim januarjem 1928, ne bo deležen posebne ugodnosti, agitator, ki je takega člana pridobil, pa ne nagrade zanj.

SKRIBNO PREČITAJTE SLEDEČE!

- Posebna ugodnost za nove člane od 16. do 25. leta.**
Kdor pristopi v jednoto v času te kampanje in še ni dovršil 25. leta starosti, je prost pristopnine in stroškov zdravniške preiskave.
- Ugodnost za nove člane od 26. do 40. leta.**
Novi člani te starosti, ki pristopijo v jednoto v času te kampanje, so prosti pristopnine.
- Nova društva.**
Nova društva, ki se ustanove v času te kampanje, dobe vse poslovne knjige, uradni pečat in druge potrebščine brezplačno, in ustanovni člani so prosti pristopnine in stroškov zdravniške preiskave. Hajd na delo, organizatorji! Ne zamudite te izredne prilike!
- Ugodnosti za ml. oddelek.**
Jednota sprejema v mladinski oddelek otroke, kjer so boljše zavarovali kakor pa pri katerikoli zavarovalni družbi (od \$34 do \$600) in za manjše vplačilo. Prosti so stroškov zdravniške preiskave, prosti pristopnine in vsakih izdatkov. Sprejmejo se od 1. do 16. leta starosti. Mladina je naša bodočnost.

DARILA ZA AGITATORJE:

Jednota hoče tekom te kampanje nagraditi tudi vse tiste člane, ki se podajo na delo in agitacijo za nove člane in ki pokažejo dober uspeh. Evo jih:—

- Za pridobitev 5 novih članov eno izmed sledečih daril:**
 - celoletno naročnino na dnevnik Prosveta;
 - knjig iz zaloge Književne matice (katere si lahko sam izbere) v vrednosti \$5;
 - zgodovinsko knjigo Ameriški Slovenci.
- Za pridobitev 10 novih članov:**
 - zgodovinsko knjigo Ameriški Slovenci in tri druge knjige iz zaloge K. M.;
 - knjigo Ameriški Slovenci in celoletno naročnino na dnevnik Prosveta;
 - dnevnik Prosveta in tri knjige iz zaloge K. M., ki si jih sam izbere.
- Za pridobitev 15. novih članov:**
 - Celoletno naročnino za dnevnik Prosveta, knjigo Ameriški Slovenci (ali pa tri druge knjige K. M.) in samopojnik (sountain pen) z enotnim znakom;
 - dveletno naročnino na dnevnik Prosveta, knjigo Ameriški Slovenci ali pa samopojnik;
 - Vse knjige iz zaloge Književne Matice (uključivši Ameriški Slovenci).
- Za pridobitev 20. novih članov:**
 - Knjigo Ameriški Slovenci, pet drugih knjig iz zaloge K. M. in celoletno naročnino na dnevnik Prosveta;
 - dveletno naročnino na dnevnik Prosveta, knjigo Ameriški Slovenci in drugih knjig iz K. M. v vrednosti \$5;
 - pet knjig K. M. (ne Ameriški Slovenci) in dveletno naročnino na Prosveto;
 - knjigo Ameriški Slovenci, samopojnik z enotnim znakom, celoletno naročnino na Prosveto in tri druge knjige iz K. M.
- Za pridobitev 25. novih članov:**
 - Samopojnik z enotnim znakom, knjiga Ameriški Slovenci, dveletno naročnino na Prosveto in tri druge knjige Književne Matice.
 - dveletno naročnino na dnevnik, eno knjigo Ameriški Slovenci, samopojnik in svinčnik (set) z enotnim znakom.
- Za pridobitev 35 novih članov:**
 - Knjigo Ameriški Slovenci, pet drugih knjig Književne matice, dveletno naročnino na dnevnik Prosveta in samopojnik z enotnim znakom;
 - zlati uro z enotnim znakom;
 - privesek za žepno uro (watch fob) z enotnim znakom, knjigo Ameriški Slovenci, pet drugih knjig K. M., enoletno naročnino na dnevnik Prosveta in samopojnik z jed. znakom.
- Za pridobitev 50 novih članov:**
 - ročni (portable) pisalni stroj;
 - zlati uro z enotnim znakom in priveskom, samopojnik in svinčnik z enotnim znakom in knjigo Ameriški Slovenci.
 - veliki Royal ali pa Underwood predelan pisalni stroj, s samo angleškimi ali pa tudi s slovenskimi črkami.
- Za pridobitev 75 novih članov:**
 - Veliki pisalni stroj s slovenskimi ali angleškimi črkami.
 - ročni pisalni stroj, knjigo Ameriški Slovenci in pet drugih knjig K. M.
 - Žepno uro s priveskom in enotnim znakom, triletna naročnina na Prosveto in samopojnik in svinčnik (set).
- Za pridobitev 100 novih članov:**
 - veliki pisalni stroj, samopojnik in svinčnik z enotnim znakom;
 - petcevni radio aparat (5 tube radio set).

Za pridobitev otrok se ravno tako dobi nagrada, samo se šteje dva otroka za enega člana v oddelek za odrasle, oz. za člana nad šestnajst let starosti.

Člani, ki se želijo poslužiti te ugodne prilike za nagrado, naj se prijavijo pri društvu in delajo v sporazumu s društvom. Razume se, da je vsakemu dovoljena udeležba in da je tudi za časa kampanje vsakega člana dolžnost, da dela in agitira za jednoto kolikor največ mogoče. Nagrade je pa lahko deležno tudi celo društvo, če dobi v tem času potrebno število članov in če se tako naprej aranžira.

NA DELO IN AGITACIJO torej, bratje in sestre! In to takoj, ker doba kampanje je tokrat kratka! Pomnožimo naše članstvo in raste in cvete naj dobra nam mati SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA!

Najnovejša
COLUMBIA PLOŠČE

katere so najbolj glasne in imajo čisti glas, ker so električno rekorderane.

10 inch 75c

25070 F	All me boš kaj rada imela.....	Hojer Trio s petjem
25049 F	Stari šotliš.....	Hojer Trio s petjem
25088 F	Moja mika polka.....	Hojer Trio
25088 F	Carlotta valček.....	Columbia Orkester
25088 F	Dva črna očena, valček.....	"
25088 F	Samo še enkrat, valček.....	Hojer Trio
25088 F	Ven pa not, polka.....	"
25088 F	Ančka pet plesat, valček.....	"
25088 F	Trepšan za ples.....	"
25088 F	Posler tanc.....	"
25088 F	Ribenska polka.....	"
25088 F	Zužemberg, polka.....	"
25088 F	Zadnji poljubek, valček.....	"
25088 F	Šiben rit, za ples.....	Hojer solo na harmoniko
25088 F	Šušter polka.....	Hojer solo na harmoniko
25088 F	Jaka na St. Clairu, polka.....	Hojer Trio
25088 F	Clevelandski valček.....	"
25088 F	Coklaraka koračnica.....	"
25088 F	Triglavski valček.....	"
25088 F	Polka Starparjev.....	"
25088 F	Ti si moja, valček.....	"

Vse gori označene plošče so igrane na harmoniko mojega izdelka.

PETJE

Moški Kvarcet "Jadran" v New Yorku poje sledeče plošče in so vse izvirno pete.

25007 F	Na planine.....	Kvarcet Jadran
25007 F	Fantje se zbirajo.....	"
25007 F	Ribenska pesem, komična—1. del.....	"
25007 F	Ribenska pesem, komična—2. del.....	"
25007 F	Slovenec sem.....	"
25007 F	Perice.....	"
25007 F	Zadovoljni kranje.....	"
25007 F	Prisla po spomlad.....	"
25007 F	En starček je živel.....	"
25007 F	Sijaj solnce.....	"
25007 F	Ljubzen in pomlad.....	"
25007 F	Slovensko dekle.....	"
1050 F	Orao polka.....	Tamburaški zbor
1050 F	Savski valovi.....	"
1050 F	Svatovska koračnica.....	"
12043 F	Dunaj ostane Dunaj.....	Vojaska godba
103 F	Panček polka.....	Česka kapela
90 F	Velika dekleta.....	"
90 F	Elizabeta polka.....	"
100 F	Vročice, sosedka.....	"
100 F	Na zahav, polka.....	"
100 F	Naše kamaradky, polka.....	"

V zalogi imamo tudi vse druge plošče, kdor naroči 4 plošče ali več, dobi zastoj 200 glasnih igel.

se priporočam rojakom

ANTON MERVAR

MUSIC HOUSE

6921 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

NE BODITE SUZENJ ZELOČNIH NEREDOV

Zalostno življenje je onim, ki so sužnji železnih neredov. Tak človek ne more jesti niti spati, trpi valed bolečin, nima energije, izgleda kot okamenel. So pa sredstva za rešitev in to suženosti. Rabite Trinerjevo Grenko Vino in vaše zdravje se lahko izboljša! Navedete imeli neredov železnih, slabega apetita, zaprtosti, vetrov v črelih, glavobola, ali zgube spanca, nidear vas ne bo iznemirilo. V ti sezoni so prehladi! Poskusite Trinerjev Cough Sedative in Triner Cold Tablets. Pri vašem drugistu ali pri Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

SLOVENSKE MATERE

ki želite povečati vaše znanje in si iliti čitati koristno knjigo, si lahko naročite Slovenske zdravniške knjige za šolske. Ta knjige opisujejo slovenski život in delovanje raznih organov, o nosečnosti, porodu in o raznih boleznih, kako zdraviti in veliko drugih stvari. Vsebuje veliko raznih slik Vaska Slovenske matere bi imeli te knjige. Cena je \$0.35. Naročite takoj. Nalov: Mrs. M. Soukup, 2117 So. Central Park Ave., Chicago, Ill.

11,000 TON PREMOGA!

To je precejšnji kupček, kaj ne? Toliko sem ga že prepeljal, kar znači, da premog poznam. Torej ako želite dober premog in dobro vago, obrnite se name. FRANK UDVOHIC, 2623 S. Ridgeway Ave., Tel. Lawndale 3693, ali pa na: 2319 S. Lincoln St. Tel. Canal 6304, Chicago, Ill. — (Adv.)

RUDOLF J. JINDRA

PLUMBAN

Upustavila parno in druge naprave za grejte in vse druge plumbarske dela. Prevajam delo tudi na mesečno izplačilo od enega do dveh let.
Vas dolo jamčeno.
Izvršuje plumbarsko delo v poslopiju S. M. P. J.
2623 S. Lincoln Ave., Chicago.
Telefon: Lawndale 9428 ali pa Lawndale 2811

5000 beril za 5000 slovenskih družin

Slovnica, izgovarjava, slika domačih opravil, članki o Slovincih, besednjak itd.

Angloško-slovenske berilo

Sestavlil dr. Kern

Cena \$3.00 s poštnino vred.
Naročite pri upr. "Prosveta," 2557 N. Lawndale ave., Chicago, Illinois

DOMAČA ZDRAVILA

V naši knjižnici imamo domača zdravila, ki so izredno koristna in jih lahko vsakdo uporablja. Cena je \$1.00 s poštnino vred.

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni knjigi, v kateri so vse domače zdravila, ki jih lahko vsakdo uporablja. Cena je \$1.00 s poštnino vred.

MATH. PEZDIR

Box 722, City Hall Bldg., NEW YORK, N. Y.

Priporočila

Kadar se solite, vprašajte ali pišite za pojasnila za vsakovratno prevažanje. Se priporočam.

John Učenčič

1107 E. 61st St., Cleveland, O.

The American Market

Meats, Groceries

Hardware

Slovensko podjetje

206 Pilot Butte Ave.

Rock Springs, Wyo.

Phone 459

Slovincem in Hrvatom priporočamo našo trgovino. V zalogi imamo najboljše sveže meso vsake vrste, imamo tudi raznovrstno fino prajeno meso, prave domače mesene klobase, kakor tudi okusne kravice. Nadalje imamo v zalogi vse v gročarijsko obri spadajoče izvrstno blago, ki ga prodajamo po zmernih cenah.

Zastoj nadušljivim in onim, ki trpe valed mrazice

Brezplačno poskušajte metodo, ki se jo lahko vsakdo poskuša, brez stitnosti ali tveganja.

K našo metodo kontroliramo naduho in bolečino, da jo poskusite na naši trgovini. Brezplačno poskušajte metodo, ki se jo lahko vsakdo poskuša, brez stitnosti ali tveganja. Poskusite našo metodo, ki se jo lahko vsakdo poskuša, brez stitnosti ali tveganja.

Brezplačni poskušajte kupen.

Frontier Avenue Co., 71-F, Frontier Bldg., 482 Niagara Street, Buffalo, N. Y.

Poskusite našo brezplačno poskušajte metodo na:

Dr. KOLER

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKE SOVORČNE ZDRAVNIŠKE KNJIGE

Nalov: PROLETAREC, 3430 W. 26th St., CHICAGO, ILLINOIS

Pišite po naš cenil knjigi!

Dr. LORONZ

642 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKE SOVORČNE ZDRAVNIŠKE KNJIGE

Nalov: PROLETAREC, 3430 W. 26th St., CHICAGO, ILLINOIS

Pišite po naš cenil knjigi!

M. Mladic & J. Polacek

JAVNA NOTARIJA

1334 West 18th Street, Chicago, Ill.

Izdelujejo notarska dela za tokaj in stari kraj. Delamo pranje za dobavo svojcev in starega kraja, kupne pogodbe. Poskušamo in vzamemo posojila na prve vizije (Mortgages). Prodajamo hiše, leto in farma. Cene nizke, delo hitro in pravilno. Informacije zastoj.

F. KERZE

1142 N. E. Dallas Rd., CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar naročite članstvo, regije in druge, pošite na našo knjižnico in v našem de ležijo dani najboljše blago na naših cenil.

Nalov: FRANK UDVOHIC, 2623 S. Ridgeway Ave., Tel. Lawndale 3693, ali pa na: 2319 S. Lincoln St. Tel. Canal 6304, Chicago, Ill. — (Adv.)

MRS. LILLIAN CHERASKA

Chicagoška knjižnica pogrebništv

Daje posojila posojila na šolske in druge.

2316 So. Millard Ave., Chicago, Ill.

Telefon: Lawndale 6707.

Fotograf: J. J. J.

Za dolgo jesensko vroč

Jutri bo v Celovcu semenj. 75c
Moj očka so rekli.....\$1.00
Ko ptica sem pevala.....75c
Dekle v zelenem vrhu.....75c
Slovenski ples.....75c
Slovenski ples.....75c
Pok. Cetiš.....75c
Dekle kaj tajla.....75c

Imam tudi note za piano ali pa za harmoniko "Glasba in dom" kmadi za ples in pesmi, I. zvezek in II. zvezek, cena 75c. Imamo tudi vse slovenske gramofonske plošče; vprašajte za naš cenik. Prišlite pri naročilu za vsako rolo ali ploščo 5c več za poštnino.

Auditorium Music Shoppe

Victor Lijak, lastnik.

6419 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

KILA OZDRAVLJENA

s pomočjo STUART'S ADHESIVE

FLAPAO-PADS, ki se napravljajo na način, da drže kilo in zdravijo ob enem. Naša FLAPAO podlaga je priljubljena in se jo mora premakniti, postoj za vsako kilo, katere se ne more opaziti. Nima smeti, ali povzroči se kaj lahke prijetnosti. To podlaga se dobi na slovenski modifikaciji na modifikaciji v Rimu in odlikovanje s diplomom v Parizu. Da to dokazemo, vam pošljemo brezplačno FLAPAO na poskušajo. Pišite še danes na: FLAPAO LABORATORIES, 2308 Stuart Bldg., St. Louis, Mo. — (Adv.)

VAŽNO

Je naš vsakdanji rojak, da vas vse je naučil, kako pravi odlični kuharstvo napraviti. Področje imamo dolgoletno prakso v izdelovanju kupa pogodi, posušili, dokajli plesni in slovenske kuhinje vsake vrste, opreli si v poslovanju stajajo namizji ter v raznih drugih stvarih bodisi na Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

ANTON ZBASNIK

Slovenski javni mezar

4045 Butler St., Pittsburgh, Pa.

DA SKUHAS DOBRO PIVO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, kmeti, sladkor in vse druge potrebščine. Poskušajte in se prepričate, da je doma pri nas kuhani vodo in najboljše in najmočnejši.

Grosistom, distributerjem in v prodajalnih mestih dano primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

Za Božič in Novo leto

bodete Vi tukaj najboljše postreženi, Vaši v domovini pa pravočasno razveseljeni, ako se obrnete za denarna nakazila bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih na zavod, ki ima za to najboljše zveze in kojega mnogoletno poslovanje je priznano široma Amerike.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZASTAVE

AMERIŠKE, SLOV. HRV. REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, KAPE, UNIFORME, ITD.

SIGURNO 25% CENNEJE KOD DRUGOD VICTOR NAVINSEK

231 Grove St., Cosmopolis, Pa.

M. Mladic & J. Polacek

JAVNA NOTARIJA

1334 West 18th Street, Chicago, Ill.

Izdelujejo notarska dela za tokaj in stari kraj. Delamo pranje za dobavo svojcev in starega kraja, kupne pogodbe. Poskušamo in vzamemo posojila na prve vizije (Mortgages). Prodajamo hiše, leto in farma. Cene nizke, delo hitro in pravilno. Informacije zastoj.

F. KERZE

1142 N. E. Dallas Rd., CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar naročite članstvo, regije in druge, pošite na našo knjižnico in v našem de ležijo dani najboljše blago na naših cenil.

Nalov: FRANK UDVOHIC, 2623 S. Ridgeway Ave., Tel. Lawndale 3693, ali pa na: 2319 S. Lincoln St. Tel. Canal 6304, Chicago, Ill. — (Adv.)

MRS. LILLIAN CHERASKA

Chicagoška knjižnica pogrebništv

Daje posojila posojila na šolske in druge.

2316 So. Millard Ave., Chicago, Ill.

Telefon: Lawndale 6707.

Fotograf: J. J. J.